

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIYATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED.
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLER. VASÁRNAP 24 FILLER.

XVI. ÉVFOLYAM, 74. SZÁM.

Debrecen, 1939 március 31 péntek

ÁRA: 12 FILLER.

Kereken visszautasítottuk a szlovák delegáció által magyar területre bejelentett igényt — A szlovák delegáció kormányától új utasítást kért

Budapest, márc. 30. A magyar-szlovák tárgyalások, melyek a határrendezés kérdésében megindultak, esütörtökön Budapesten folytatódtak. A szlovák delegáció, mely kormányától utasítást kért,

esütörtökön délelőtt utazott el. Pozsonyból és koradélután érkezett meg Budapestre. A magyar és szlovák delegáció még tegnap délután összeült. A tárgyalásról a következő hivatalos jelentést adták ki:

A magyar és szlovák delegációk esütörtök délután 5 órakor Vörösmarty János rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter elnökele alatt ülést tartottak. A szlovák delegáció a magyar kormányhoz folyó

ho 28-án átadott javaslatára válasz képpen magyar területre jelemtett be igényt, amit a magyar delegáció kereken visszautasított. A szlovák delegáció kormányától új utasítást kért.

Horthy Kormányzó: Nekünk Kárpátalja visszacsatolása életkérdés volt!

„Legfőbb kötelességünk mindent megtenni, hogy az országot gazdagabbá tegyük” — A Kormányzó nagyjelentőségű beszéde az Alföldi Bizottság ülésén a gazdasági kérdésekről, a honvédségről, az Alföld helyzetéről és az igazi magyar célkitűzésekről

Budapest, március 30. Az Országos Alföldi Bizottság esütörtök délután tartotta nagygyűlését Budapesten. A nagygyűlés a tavaszi gazdahét keretében folyt le és azt megjelenésével tüntette ki a kormányzó is.

Kállay Miklós elnök a nagygyűlést megnyitva, hódolattal köszöntötte a kormányzó úr öfömlétségét és a megjelenteket, majd megindokolta, hogy miért látták he-

lyesnek az Alföldi Bizottság összehívását. Az Alföldi Bizottság azért alakult meg — mondta —, hogy Magyarország legnagyobb földrajzi, gazdasági s talán lehet mondani lelki egységben élő területének problémáit egyetemesen kutassa és tárja fel: feltárni és megállapítani a magyar Alföld gazdasági bajait, elmaradottságát és szükségleteit.

Teleki miniszterelnök a Nagyalföldről

A nagy tapsmal fogadott előadás után gróf Teleki Pál miniszterelnök szólalt fel.

Mindenekelőtt köszönetet mondott a kormányzó úr öfömlétségének megjelenéséért, amellyel még nagyobb súlyt adott az Alföldi Bizottság ülésének. Idézte a közmondást: *Aki a föld, az az ország.* Ez nemcsak azt jelenti, hogy a földet tulajdonba kell venni s ekével megművelni. *Ma az a föld, aki a földet nemcsak műveli, de aki azt tudományosan feltárja*

és ismeri. *Ha idegen tárja fel a földet tudományosan, akkor csak szolga műveli.* A földet annak a nemzetnek önmagának kell feltárni, amely tulajdonosa akar maradni a földnek. *Az Alföldet, mint speciális tájat természetesen saját viszonyai szerint kell kezelni, termelési rendjét sajátosan kell be rendezni, gazdálkodás és művelődésmódját sajátosan kell megválasztani.*

— *A Nagyalföld olyan egység, amely különösen rászorul arra,*

hogy a saját maga természete szerint műveltesék és kezeltesék. Nyilvánvaló, hogy a többi tájakról is kell, hogy legyenek ismereteink, de sokkal többet tanulunk abból, ha sok különféle idegen táj jelenségeit hasonlítjuk össze egymás között, mintha egyetlen tájnak a körülményeit próbálnók magunk tájára áthelyezni. Sajnos, nagyon sokszor fordult elő az a hiba, hogy csak az utóbbi eljárást követtük.

A miniszterelnök ezután az Alföld fogalmát határozta meg. *A mi Alföldünk Európának adhat olyat, ami nincs meg a többi tájaknak, termelhet olyat, amit a többi*

nem termelhet, vagy nem úgy termelhet, vagy nem éppen olyat. Olyan kis országnak, mint amilyen Magyarország, mely mennyiségű termelésből sohasem fog boldogulni, de a minőségi különbséti termelésben kell megtalálnia a maga boldogulását.

— A magyar Alföld a maga leg szélesebb kiterjedésével és mindent belefoglalva, ami hozzá tartozik és amihez kapcsolódik, egységes vízrendszerével együtt továbbra is a Duna-medence súlypontja marad.

Taps és éljenzés kísérte a miniszterelnök szavait.

A Kormányzó beszéde

Azután általános figyelem közepette Horthy Miklós kormányzó emelkedett szólásra.

— Minden állam vezetésének és minden kormányzatnak első kötelessége az életszínvonal emelése olymódon, hogy alulról felfelé valamennyi társadalmi osztálynak több jövedelmet biztosítson, tehát

az ország gazdagságát növeljük. Természetesen az életszínvonalat nem lehet úgy növelni, hogy attól az állampolgártól, akinek van vagyon, a vagyonát, vagy annak egy részét egyszerűen elvesszük és másnak odaadjuk. Hanem gondoskodni kell arról, hogyan tehetjük az országot egészében gazdagabbá,

— Nekünk Kárpátalja visszacsatolása életkérdés volt, Kárpátalja legnagyobb része erdő. Az ottani lakosság másból, mint favágásból nem igen tud élni. Ha ezeket az erdőket kivágják, természetesen karszt lesz ebből a vidékből s ha egy évben sok hó esik, hat hét helyett 3 nap alatt folyik le a síkságra és minket, mint az ürgét kiűnt az Alföldön s ismét mocsár lesz az Alföld. Azonkívül Kárpátalján százával vannak források, patakok, amelyek összefutnak a Latorca, az Ung, a Tarcal és a többi folyóban, amelyek mind a Tiszába ömlenek. Ha karszt lenne Kárpátaljaból, kiszáradna a Tisza s az Alföld sívátag lenne. Ezért volt nekünk életkérdés Kárpátalja visszacsatolása. Hogy Kárpátalja mit nyújt gazdasági szempontból, azt nagyon szépen kidolgozta már 30—40 évvel ezelőtt a földművelésügyi minisztérium vizrajzi osztálya. Ebben a tervezetben meghatározták, hogy mely völgyekben lehet víztároló medencéket létesíteni, mert hiszen sok völgyben, ahol falvak, városok, utak, vasutak vannak, természetesen nem lehet. Megállapították, hogy kb. hány köbméter vizet lehetne tárolni, ami elegendő lehet, hogy az Alföldet egész éven át öntözzük vele, hogy a Tiszát feléle minél messzebb hajózhatóvá tegyék, továbbá, hogy kibozsuk belőle azt a lécsót, ami viszont lehetővé teszi nemcsak az ország egyrészenek villamosítását is, hanem gyárak létesítését, elsősorban a Kárpátalján is, amelyek az így termelt olcsó árammal kitűnően dolgozhatnak.

— Mindez különben lehetőséget ad bizonyos gazdasági átállásra is. Azok ugyanis, akik nagybirtokból leadnak, vagy akiknek birtokából telepek számára kihatnak, részt vehetnek ilyen gyárak alapításában és nem is jár senkinek rosszul. Merthízen tudjuk, hogy földbirtokosnak lenni elég rossz üzlet. Turjuk a földet azért, mert imádjuk (óriási taps) s ha egy szeszélyes évben semmink sem terem, friss erővel nekilátunk megint a munkának, abban reménykedve, hogy a következő év jobban sikerül.

— Eppen most, amikor mélyen bele kell nyulni a zsebbe, hogy minden eshetőségre felkészüljünk, nagyon kell vigyáznunk arra, hogy ne álljon be a gazdasági életben visszaesés, legalább is, hogy az minél kisebb arányú legyen. Hadiseregünknek, hogy tökéletesítsük, még egy s másra szüksége van. Hogy a honvédség ezt megérdemli, azt láttuk. (Szünni nem akaró, hatalmas taps.)

— Az az érzésem, hogy fajunkat régen rosszul vezették. A legnagyobb hiba talán az volt, hogy pazarolták a magyar vért akkor is, amikor arra nem volt szükség. Nem a tatárjárás, vagy törökudulás idején, hanem később. A magyarban annyi volt mindig a harcra készség, hogy azt mindenki kihasználta bárhol is volt háború Európában, akárhol kellett meghalni, ott magyar csapatok álltak. S így volt ez a világháborúban is.

— A Tisztikaszinóban szokásos sorlegvacsora idej szónoka említette, hogy a X. században I. Ottó császár udvarában élt Luitpard nevű történész, később kremonai püspök, aki görög nyelvű könyvében azt írta, hogy nem ismer szomszéd embert, aki olyan mohón nyulna a hús itálhoz, mint amilyen mohón a magyar a csata napját várja. Hogy ez a harkozás ma is él bennünk, azt bebizonyították a legutóbbi hetek, amikor katonáink fent a Kárpátalján gyalog, kerékpáron, lóháton és a levegő-

ben teljesítették kötelességüket. (Nagy taps.)

— Ami az Alföld munkáját illeti, az Alföld, úgy érzem, mostohája volt az államnak. Akár utakról, akár iskolákról, akár szociális intézményekről volt szó, mindig az Alföld kapta a legkevesebbet. Most az öntözésen van a sor. Ez természetesen nem történhetik oly erős ütemben. Van tehát időnk tanulmányozni és tanulni, s hogy erre is megvan a hajlam, azt láttam, amikor ott jártam a Körösön, a most épült duzzasztónál, megtekinttem az ottani állami birtokot is, ahol öntözéses gazdálkodás folyik. Nagyon sok jelentkező fiatalember dolgozik az állami birtokon, tehetséges kisgazdák, középbirtokosok fiait. Eleinte attól tartottak, hogy ezek a gazdaifjak, miután tavasztól őszig mezítábl, felgyűrt nadrággal kell taposni a vízben, esetleg ott hagyják a munkát. E helyett azonban az történt, hogy számuk évről-évre növekszik s vasárnapokon és ünnepeken rengetegen jönnek oda gazdák érdeklődni, szét nézni, kérdezősködni és tanulni.

— Nem akarom hossza nyújtani beszédemet. Nekünk — ismétlem — legfőbb kötelességünk mindent megtenni, hogy ezt az orszá-

got gazdagabbá tegyék. Hozzá kell látni minden olyan munkához is, amelyet eddig lenéztünk. Ha gazdagok leszünk, a magyar faj tehetőségével csodákat tudunk művelni. Ehhez két dolog szükséges: minél több pozitív munkát kell — s ezt aláhúzom —, minél kevesebb negatív munkát szabad végezni. Vagyis dolgozzunk többet és politizáljunk kevesebbet.

A Kormányzó beszédét percekig tartó lelkes taps és eljenzés követte.

Kállay Miklós elnök megköszönte a Kormányzónak, hogy kitüntette a bizottságot azzal, hogy nem csak megjelent a nagygyűlésen, hanem fel is szólalt s újból irányt mutatott az alföldi bizottságnak és minden jóérzésű magyar embernek, hogy milyen uton és hogyan kell haladni.

A hozzászólók sorában először Korompay íg. főorvos szólalt fel. Majd Megay Meissner Károly a mezőgazdasági és földmunkásság problémájával foglalkozott. A mezőgazdasági munkásság problémáját két szempontból vizsgálta, még pedig a mezőgazdasági termelés szemszögéből és a mezőgazdasági munkásság saját különleges szempontjaiból.

A londoni minisztertanács a nemzetközi helyzettel foglalkozott

Lengyelország körül folyt a tanácskozás.

London, márc. 30. A csütörtöki rendkívüli minisztertanács, amely két és félóra hosszat tartott, a nemzetközi helyzettel foglalkozott.

A Reuter iroda értesülése szerint a kabinet bizonyos, Közép-Európából kapott híreket mérlegelt, különös tekintettel a kormány politikáját közlő nyilatkozatra, amely egy-két napon belül várható.

A Press Assotiation szerint lord Halifax külügyminiszter jelentést tett a további közép-európai táma-

dásokkal szemben követendő politikáról folyó tárgyalásokról. Az a javaslat, hogy Anglia, Franciaország és Lengyelország közös nyilatkozás nyilatkozatot irjanak alá, ugyiltszik nehézségekbe ütközik, mert Lengyelországot vonakodik olyan egyezmény aláírni, amely hátrányosan érinthetné viszonyát Németországhoz.

A Star szerint a minisztertanács főtárgya a Lengyelország ellen irányuló fenyegetés volt.

Lengyelország nem hajlandó a szovjettel szövetkezni Németország ellen

London, március 30. Londoni diplomáciai körök és a sajtó megítélése szerint mindinkább csökken a támadást elítélő négy- vagy háromhatalmi nyilatkozat megtételének esélye, minthogy Lengyelország, a legfontosabb kúcsállam, nem hajlandó olyan lépésre, amely Németország elleneskedésének tenné ki és másrészt nem hajlandó nyilatkozni szövetkezni a szovjettel. A súlypont mindinkább a támadás esetében teendő közös lépésekről folyó bizalmas diplomáciai megbeszélések és titkos katonai együttműködési tervek felé terelődik. Döntő fontosságúnak tartják Beck lengyel külügyminiszter jövő heti londoni látogatását.

Lord Gort angol birodalmi tábornagy és Gamelin francia tábornok, a két vezérkari főnök, szerdán három óra hosszat tanácskoztak. A tanácskozáson még tolmács sem volt jelen. Lord Gort és kíséretének franciaországi tanácskozási az angol sajtó szerint a legfontosabbak a világháború befejezése óta.

London, március 30. A Times csütörtöki számában közli Beck lengyel külügyminiszter londoni látogatásának programját. Beck ezredes hétfőn Londonba érkezik. Kedden reggel felkeresi lord Halifax külügyminisztert, utána pedig a külügyminisztériumban rendezett ebéden vesz részt. Kedden délután Beck felkeresi Chamberlain miniszterelnököt az alsóházban, este pedig a külügyminisztérium-

ban tiszteletére vacsorát adnak. Szerdán délelőtt folytatják a megbeszéléseket. Utána az angol királyi pár windsori kastélyában fogadja a lengyel külügyminisztert. Este a lengyel nagykövetség tiszteletére estebédet ad. Csütörtökön Beck ezredes Portsmouthba utazik, ahol megszemléli az angol flottát.

Mussolini:

OLASZORSZÁG NEM LESZ A FÖLDKÖZI TENGER FOGLYA

Róma, március 30. Mussolini miniszterelnök kalábriai útja során Gosenzában ezrekre menő tömeg előtt rövid beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy az olasz nép akarata és vitésége szétrombolta az ellenfelek ostoba és szánalmas jóslásait. Olaszországnak semmi esetre sem áll szándékában, hogy mint a Földközi-tenger foglya szerepeljen.

V i g s z i n h á z

Az izgalom, a szerelmek, a szenvedélyek filmje:

Tilos utakon

CORINNE LUCHAIRE—ANNIE DUCAUX

Kizárólag 16 éven felülieknek.

Nem

London, március 30. Az alsóházban kérdést intéztek a kormányhoz, szándékozik-e a koronatarományokkal és más országokkal oly irányban együtt működni, hogy ne szállítsanak Németországnak hadianyag gyártásához szükséges nyersanyagot.

Chamberlain ezt válaszolta: Nem.

A bolgár miniszterelnök Berlinbe utazik

LONDON, március 30. (MTL.) A Reuter Iroda szófiai értesülése szerint Kioszevanov bolgár miniszterelnök nemokára Berlinbe utazik, hogy megállapítsa, miként gondolkodik a német kormány Bulgáriáról. Szófiában agóglalmakat okoz a német-román kereskedelmi szerződés, mert attól tartanak, hogy esélykéntheti Bulgária kivételét Németországra.

Francia-román egyezmény

Páris, márc. 30. (Havas.) A francia-román gazdasági egyezmény ünnepélyes aláírása pénteken délelőtt lesz a külügyminisztériumban.

13 új hadosztály Angliában

London, március 30. A hadügyminisztérium az elmúlt éjszaka háromszáz táviratot küldött szét az összes területi alakulatokhoz. Felszólította őket, tegyék meg sürgősen az összes szükséges lépéseket, hogy létszámukat a Chamberlain miniszterelnök által bejelentett színvonalra emeljék és egyezmény április 20-ig jelenték, hogy a létszámemelést minő újabb épületek, gyakorlóterek, kaszárnyák, fegyver, ruha és más hadifelszerelés előteremtését kívánja.

Az országos központi területiális szövetség lord Derby elnöklésével az elmúlt éjszaka tartott rendkívüli ülésén országos tartozó hadjárat indítását határozta el az összes politikai pártok és szakszervezetek bevonásával. A létszámemelést azt jelenti, hogy Anglia a légvédelmi egységekkel együtt 740 ezer katonát hívhat bármely pillanatban fegyverbe. Tizenhárom új hadosztály fogják alakítani. Ezzel az európai szárazföldre küldhető hadosztályok száma 32-re fog emelkedni. A szükséges fegyverek és hadifelszerelések beszerzésének költségét 50 millió fontra becsülik.

A szükséges új fegyveranyag szállítása valószínűleg új fegyvergyárak építését teszi szükségessé. A kiképzés meggyorsítására lehetővé fogják tenni, hogy közkatónák és altisztek fokozatosan tisztek legyenek előléptethetők. Az összes területiális egységek ugyanolyan felszerelést kapnak, mint a rendes haderő, hogy bármely külföldi hadszínterre legyenek szállíthatók.

London, márc. 30. Lord Gort angol birodalmi tábornagy és Gamelin francia tábornok, a két vezérkari főnök, szerdán három óra hosszat tanácskoztak. A tanácskozáson még tolmács sem volt jelen. Lord Gort és kíséretének franciaországi tanácskozási az angol sajtó szerint a legfontosabbak a világháború befejezése óta.

London, márc. 30. Chamberlain miniszterelnök alsóházi bejelentése az angol területiális hadsereg létszámának megkettőzéséről az egész angol közvéleményben nagy figyelmet keltett. A Daily Express számítása szerint a területiális hadsereg létszámának emelése évi 50 millió pengő (mintegy ötnegyed milliárd pengő) többkiadást jelent majd az angol kincstár számára.

Hatvan és Miskolcot elérte az árvíz

Kiáradt a Zagyva, a Sajó, az Ipoly, a Tarna — Nagy károkat okoz az árvíz — A csehok felvidéki erdőpusztítása okozták a katasztrófát

Hatvan, márc. 30. A Zagyva jobbpartján ma délelőtt gátszakadás történt, amely nehez helyzetet idézett elő. A kora délutáni órákban a miskolci és salgótarjáni vasúti pályatest hatvani bejáróit öntötte el a vízár, amely innen a pályaudvar és az állomásépület felé nyomult. Az állomás területét teljesen elborította a víz, úgyhogy a forgalom csaknem lehetetlenné vált. Délután 4 órakor a hatóságok elrendelték, hogy a cukorgyár lakótelepeit ürítsék ki, mert a víz befért a gyártelepre is. Az ár a körkerítést ledöntve, hatalmas erővel terjeszkedett el a gyárban, úgyhogy most mintegy 30 cm. a víz magassága. Katonaszág érkezett a veszélyeztetett terület, amely nagy erőfeszítéseket tesz a város megmentésére. A vízáradat egyébként előntötte új Hatvan néhány utcáját, így a Baross utcát is, ahol eddig két ház összedőlt. Utászkatának mentették ki a lakók ingóságait. A Zagyva vízszintje estefelé néhány cm-rel apadt.

Miskolc, március 30. Vitéz Borbély-Maczkó Emil főispán esütörtök délután gépkocsin és esónakon bejárta az árvízszújtotta Sajó völgyet. Visszatérése után beszámolt tapasztalatairól s többek között ezeket mondotta:

— A vízállás Putnoknál 435,5 centiméterrel kulminált. A víz szintje 70 év óta nem volt ilyen magas ezen a ponton. Putnokra nem lehetett gépkocsival bemenni, mert Vadna és Dubicsány között 140 centiméter magasan áll a víz az országúton. Sajószentpéternél reggel óta 15—18 centimétert apadt az ár és ha újabb árhullám nem jön felülről, további veszélytől nem kell tartani. Az egész Sajó völgy sik tenger. Az anyagi kárt felbecsülni sem lehet.

A főispán ezután elmondotta, hogy ezeket az árvíz katasztrófákat a csehok felvidéki erdőpusztításai idézték elő; a csehok ugyanis minden tervszerűség nélkül, módszertelenül és fák nélkül irtották, rablógazdálkodást űztek a felvidéki erdőségeken. A valamikor dús felvidéki erdőségek helyén most kopár hegyek vannak és a nagy esőzések után vaólsággal hegyi patakokként zúdul a víz a Sajó medrébe. Ninesen fa és ninesen bokor, amelyik felfogja a vizet. Ezen a helyzeten csak a Sajó közepszakaszának a szabályozásával lehetne segíteni.

Miskolc, március 30. Miskolcon délután 2-től 3-ig a Sajó szintje hét centiméterrel emelkedett. A Vay úton levő vámházat három oldalról víz veszi körül. A Csorbatélen a kilakoltatások tovább folynak. A házak nagyrészt már behatólt a víz.

Ipolyság, márc. 30. Az utóbbi napok esőzései és a hirtelen hóol-

vadás következtében az Ipoly folyó veszélyesen megáradt. Ipolyság köhídjánál a víz magassága elérte a 370 cm-t. Az alacsonyabban fekvő városrész lakossága megtett minden intézkedést, hogy veszély esetén házaikat azonnal elhagyhassa. A pince, az udvarok, sőt egyes helyeken a lakások már víz alatt vannak, az erősen feltörő talajvíz következtében. Az Ipolyság környékén több ezer hold áll víz alatt. Az Ipoly víze ma délután 4 órától 6 óráig 18 cm-rel emelkedett. Drégelypalánk és Balassagyarmat között az áradás következtében a vasúti forgalom szünetel.

Budapest, márc. 30. Az áradás miatt a MÁV több vonalán szünetel a forgalom. Így szünetel a vasúti forgalom egyelőre a budapest—hatvan—miskolci vonalon, Hatvan és Hortesány, a budapest—hatvan—salgótarjáni vonalon, Hatvan és Selyp állomások között.

Eger, március 30. Az árvíz pusztítása Heves megyében reggelre újra növekedett. Tarnaörs községben 59. Tarnaszadányon pedig 111 ház került víz alá. Tegnap a kőszó délutáni órákban ugyanis a Tarna átszakította az árvédelmi gátat és áttört a Jászág felé, ahol rengeteg tanyaházat öntött el. Jászberényből már tegnap délután utászkatonákat kértek a veszélyeztetett lakosság megmentésére. Mivel ezen a környéken nem szokott áradás pusztítani, a lakosoknak nines sem esónakja, sem tutaja.

Egy zászlós vezetésével utászszakasz érkezett és hozzáfogott a mentéshez. Az egyik tanyán hősiességű önfeláldozással mentett meg egy honvéd egy tanyaházban rekedt 9 éves kisleányt.

Óriási orkán dühöngött és a tutajos utászok nem tudták elérni a tanyaházat, mert a esapkodó hullámok többszörözték a tutajt, a kisgyermek pedig jajveszékeltre könyörgött segítségért, mert már csak a feje látszott ki a vízből. Az egyik katona leugrott és a hához úszott, ahonnan nagy fáradsággal a tutajra mentette a már-már elalélt leánykát.

A reggelig megnövekedett veszély miatt Jászberényből újabb utászcsapatok érkeztek s ezek Tarnaszadányban és Tarnaörsön mentik az előntött lakosokat. Több ház már összedőlt. Emberéletben eddig nem esett kár. Tarnaszadány olyan mint egy sziget. A Majzik-patak olyan széles mint a Tisza, a melllette lévő Tarna-patak pedig mint a Duna és a kettő között keskeny szigetként áll Tarnaszadány község. Az emberek a háztétlen állnak és várják a segítséget. A legöregebb emberek is azt mondják, ilyen árvizet nem értek meg.

Verepéltről azt jelentik, hogy a Tarna felső folyása apadni kezd, de Tarnaörsön és Tarnaszadány-

ban még növekszik az ár. Az országút olyan mint a tenger, csak méteres vízben lehet továbbmenni. A környező községek szintén félig víz alatt állnak. Hivatalos becsülés szerint több mint tízezer katasztrófa-haldat öntött el ezen a környéken az ár.

Drégelypalánk, márc. 30. Az Ipoly előntötte Drégelypalánk, Balassagyarmati vasútvonal Drégelypalánk—Ipolyecsi szakaszát.

Bukarest, március 30. Románia egész területéről áradásokat jelentenek. Arad megyében az áradás már-már kezd katasztrófális jellegű lenni a folytonos esőzések következtében. A Körös víze megáradt és kilépett medréből. Több helyi érdekű viszonylatban a vasúti forgalom szünetel. A Maros víze több partmenti községet előntötte.

Új pénz Szlovákiában

Pozsony, március 30. Szlovákiában a korona helyett új pénznemet vezetnek be, az orét (sas). Az új pénzegység tíz koronának, illetőleg egy márkának felel meg. Szlovák körökben annak az óhajnak adtak kifejezést, hogy a német birodalmi bank ki-

Funk miniszter az Északi tengertől a Fekete tengerig terjedő gazdaságiter jövőjéről

A Német Birodalmi Bank feletti felügyeleti jogot Hitlerre ruhazzák

Berlin, márc. 30. A birodalmi bank központi bizottsága esütörtök délelőtt tartotta első ülését az új vezetőség elnöklete alatt.

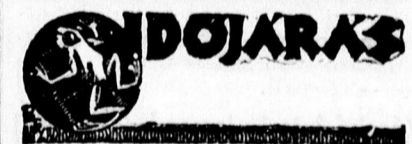
Funk birodalmi miniszter, a birodalmi bank elnöke az ülésen beszédet mondott s hangsúlyozta, hogy a közep európai tér ujja rendezéséből új politikai és gazdasági erők fakadnak. A népek történetében ezton is a politika volt uttörője az új gazdasági élet kialakításának. Németország ma a világ legnagyobb ipari állama. A természet által kijelölt és az Északi tengertől a Fekete tengerig terjedő hatalmas gazdasági tér ma minden érdekelt állam részére eredményes fejlődési lehetőségeket nyújt. Németország Angliával és Franciaországgal sikerrel biztató megbeszéléseket folytatott, hogy közös munkával előmozdítsa a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatokat s újra egészséges alapot biztosítson a világgazdaság számára. Ezek a megbeszélések most a legutóbbi politikai események következtében megszakadtak. A közep európai tér ujja rendezésével még nagyobb szükség van a megbeszélések folytatására.

Funk miniszter ezután hangs-

ASPIRIN
TABLETTÁK
csakis és kizárólag
gyógyszertárakban
árusíthatók
Erre mindig ügyeljen!

küldöttei, akik az új szlovák nemzeti bank megszervezésére jöttek Pozsonyba, mint állandó pénzügyi tanácsadók. Szlovákiában maradjanak.

Hazánkban a megelőző napos szeles és esős időjárás után a mai napon esendesebb és enyhébb idő volt. Az eső délkelet felé elvonult. A felhőzet felszakadását többórás napsütés követte. A hőmérséklet országszerte tíz fok fölé emelkedett. Budapest és Lóson környékén a 16 fokot is elérte.

Jóslás: Gyenge északi, északkeleti szél, felhőátvonulások. Néhány helyen záporosó, a hőmérséklet kissé emelkedik.

Hungária filmszínház.

MA MÁSODSZOR ES UTOLJÁRA
a mulatságos, satirikus bohózat:

A hóbortos család

Az Apollóban

ROBIN HOOD kalandjai

Fősz.: Errol Flynn és Olivia De Havilland.

Előadások: 5, 7, 9 órakor!

Híradó!

Uj telefonszám: 24-71.

Előadások: 5, 7, 9-kor! Holnap: EGY PESTI ÉJSZAKA!!

Legújabb Paramount és Magyar Világhíradóban:

Kormányzó Urunk a Kárpátalján álló hős honvédeinknél. — Hitler Memelben — Lebrun elnök az angol királynál Londonban, stb.

Kertész Mihály csodálatos alkotása:

Gróf Károlyi Gyula visszavonul a politikai élettől

Sorozatós tanácskozások a felsőházi tagok körében és a miniszterelnöknél. — Károlyi Gyula hívet egységes álláspontra helyezkednek a zsidójavaslat felsőházi vitájában.

Budapest, március 30. A magyar politikai életnek nagy eseménye, melyet pártállásra való tekintet nélkül nagy sajnálattal vesznek tudomásul, hogy gróf Károlyi Gyula visszavonul a politikai élettől és felsőházi tagságáról is lemondott.

A feltűnő politikai esemény előzményei a következők:

Gróf Károlyi és a zsidójavaslat

Gróf Károlyi Gyula, mint a felsőház vezére, minden törvényjavaslat tárgyalásánál gondos és alapos előmunkálatokat végzett azaz a néhány bizalmas barátjával, akik a régi 21-es bizottságból még életben vannak. A most tárgyalás alatt álló zsidótörvényjavaslatot is a leggondosabban készítették elő.

A felsőház tagjai pártállásra és világnézetre való tekintet nélkül valamennyien Károlyi Gyulához juttatták el indítványukat a zsidótörvényjavaslatl kapcsolatosan. Károlyi Gyula szűkebb körülményeivel feldolgozta a javaslatl kapcsolatos összes felmerült kérdéseket és kidolgozta a javaslaton észlelt módosításokat.

Tanácskozások

A képviselőház által megszavazott javaslaton végrehajtandónak ítélt módosításokat ismertette kedden gróf Teleki Pál miniszterelnökkel és Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszterrel, aki gróf Károlyi Gyulának meghitt politikai barátja. A miniszterelnökkel folytatott tárgyalások után látta, hogy nem tudja a felsőház tagjainak nézetét összeegyeztetni a kormány felfogásával és a mai bel- és külpolitikai helyzetre való tekintettel a maga részéről levonta a kezzeleveníait.

Nem kíván személyi kérdést belevinni a zsidójavaslatba és mivel többször hangoztatta, hogy a zsidótörvény semmiképpen sem lehet személyi kérdés, mert az egész országot érintő elvi kérdés megoldásáról van szó, ő a maga részéről — félreáll.

Károlyi k.tart lemondása mellett

Kedden este bizalmas politikai barátaival közölte felsőházi tagságáról való lemondását és a politikai élettől való teljes visszavonulása szándékát. Barátai kérték nézetének megváltoztatására, de ő hajthatatlan maradt és csak abban az esetben lett volna hajlandó elállni szándékától, ha a felsőház elvi felfogását össze tudja egyeztetni a kormány elgondolásával.

Károlyi Gyula barátai, báró Perényi Zsigmond, gróf Apponyi Károly és Jekelfalussy Zoltán éppen ezért tegnap délelőtt felkeresték gróf Teleki Pál miniszterelnököt és hangsúlyozták előtte a kérdés nagy horderejét és a felsőház nagy tekintélyét, amelyet a javaslatl szemben is érvényre kíván juttatni.

Miután a felsőházi tagok sem tudtak a miniszterelnökkel közös platformra jutni, gróf Károlyi Gyula elküldte felsőházi tagságáról való lemondó levelét gróf Széchenyi Bertalanak, a felsőház elnökének, gróf Teleki Pál miniszterelnöknek és Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszternek.

A felsőház tagjai értekezletre ültek össze a felsőház egyik termében és várták a szűkebb bizottság jelentését a zsidótörvényvel kapcsolatban. A felsőház tagjai várták gróf Károlyi Gyula megjegyzését.

Ő azonban maga helyett levelet küldött Juhász Andornak s levelében bejelentette, hogy lemond a felsőház törvényjavaslatot előkészítő bizottsági elnökségéről és egyben felsőházi tagságáról is, mert nem sikerült a felsőház állásponjtát összhangba hozni a kormány által benyújtott zsidójavaslatl.

A felsőház tagjai a legnagyobb izgalommal vették tudomásul Károlyi Gyula levelét és mozgalmat indítottak, hogy vezérük szándékát megmértassák. Ezért elküldték hozzá az esti órákban Juhász Andorból, Glattfelder Gyulából, gróf Somssich Lászlóból, Purgly Emilből és Wekerle Sándorból álló bizottságot, hogy az egybegyűlt száznál több felsőházi tag nevében megkérjék: álljon el szándékától.

Gróf Károlyi Gyula hajthatatlan maradt és arra kérte a nála járt felsőházi tagokat, folytassák munkájukat nélküle, de ő visszavonul.

Amikor a felsőházi tagok megtudták, hogy gróf Károlyi Gyula felfogása nem változott meg, tanácskozást kezdtek, majd arra a megállapodásra jutottak, hogy a mostani helyzetben nélkülözhetetlenül szükséges egy szűkebb bizottság további működése, ezért felkérték Juhász Andort, hogy lépjen ideiglenesen gróf Károlyi Gyula helyére és folytassa az ő munkáját a szűkebb bizottsággal együtt.

Gróf Károlyi Gyula visszavonulásával — ha ez a visszavonulás valóban visszavonhatatlan — a magyar politikai élet egyik kimagasló nagy egyéniségét veszti el. Politikai pályájának első nagy álomása szegedi kormányelnöksége volt. A szegedi szellem nagyrészt az ő kezdeményező munkásságának köszönhető.

Szeged után egy évtizedig önzetlenül, esendben dolgozott. Gróf Bethlen István miniszterelnök lemondása után a kormányzó megbízta az ország ügyeinek vezetésével. Miniszterelnöksége alatt puritán életével példát adott az egész országnak.

Páratlan munkabírása, elvi felfogása mindenki számára tisztelet parancsolt. Bár a tisztviselői fizetésleszállítások nem találtak népszerűsége, mégis mindenki tudta, hogy az ország pénzügyi egyensúlyának helyreállítása ezt megköveteli és az áldozatot mindenki szívesen hozta.

Miniszterelnöksége után a felsőházban fejtette ki működését, sohasem volt a fórum hangoskodói között, mindig esendben, jutalmat nem remélve, önzetlenül szolgált hazájáért.

Gróf Károlyi Gyula a környezetéből nyert értesülésünk szerint a jövő hét keddjén utazik vidéki birtokára, a szatmármegyei Tiborszállásra, hogy ott töltsen a húsvéti ünnepeket és kipihenje az utóbbi napok nagy és megerőltető munkáját, amelyet a zsidójavaslatl kapcsolatban végzett.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök délután fogadta a nála megjelent gróf Széchenyi Bertalant, a felső-

ház elnökét és báró Radvánszky Albertet, a felsőház alelnökét. A felsőház elnöksége a Károlyi Gyula lemondásával kapcsolatos

kérdéseket tárgyalta meg a miniszterelnökkel és a zsidótörvény felsőházi tárgyalásának menetrendjét állapították meg.

Károlyi hiveinek álláspontja

A Magyar Tudósítót beavatott helyen felhatalmazták a következők közlésére:

— Azoknak a felsőházi tagoknak jelentékeny része, akik a zsidójavaslat tekintetében Károlyi Gyula gróf felfogását vallják, szükségesnek tartja, hogy a változott körülmények folytán a javaslat felsőházi vitájában egységes álláspontra helyezkedjék.

A maguk részéről tehát, amennyiben a pénteken összeülő egyesített bizottság többsége a tanácskozás megkezdése mellett foglal állást, a bizottsági vitában résztvesznek. Nem hagyhatják azonban megemlítés nélkül, hogy azt a határozatot, amelyet a felsőház tagjai nagyreszének mult heti értekezletén hoztak, még mindig helyesnek tartják és helyesnek találják azt az elhatározást, hogy a törvényjavaslat képviselőházi vég szerkezetében elkészült szöveget

gondosan át kell tanulmányozniok mindamellett kszek a kormány magasabb szempontjait a bizottság tárgyalása során honorálni, de a nyilvánosság előtt már most leszögezik azt, hogy semmiesetre sem hajlandók a Nagyhaten plenáris tárgyalásban résztvenni és a javaslat plenáris tárgyalását felletlen a Husvét utáni időre akarják áttenni.

A felsőházi tagok körében felmerült az a gondolat, hogy a plenáris tárgyaláson való magatartásukat tüntető passzivitással fejezzék ki, de úgy vélik, hogy legalább egy kérdésben hangot kell adniok és pedig a világháboruban résztvevett kiüntetett tűzharcosok jogainak elismerése tekintetében, valamint más, későbbi időpontban vitézi magatartást tanusított izr. hitfelekezetű honvédek és leszármazottai tekintetében.

Daladier beszédének olasz és német visszhangja

Róma, márc. 30. Daladier miniszterelnök szerda esti rádióbeszéde rendkívül fagyos fogadtatásra talált Olaszországban. Az általános vélemény az, hogy Daladier nem égetett fel ugyan minden hidat, de viszont egyetlen lépést sem tett az olasz-francia viszony tisztázása érdekében. A Corriere della Sera szerint a Daladier-beszéd kitért az adott tények elől. Az egész beszéd azt akarta kihangsúlyozni, hogy Franciaország sohasem lesz hajlandó tekintetbe venni az olasz követeléseket. Mussolini lapja, a Popolo d'Italia rámutat arra, hogy a francia parlament már legutóbb is „Soba”-kiáltással válaszolt az olasz követelésekre s Daladier most megismételte ezt a hangzatos fogalmat.

A francia kormány a Daladier beszéd után itélve, a kisujját sem hajlandó megmozgatni az olasz-francia feszültség enyhítése érdekében, sőt ellenkezőleg, minden jel arra mutat, hogy a francia politika az olasz-francia viszályt a földközítengeri és gyarmati politika medréből a világnézetű harc medrébe akarja terelni. Daladier kétségbeesetten kapaszkodik idejétmúlt fogalmakba és még mindig ne akarja levonni az együttes biztonság körül szerzett keserves tapasztalatok tanulságát. A francia kormány a szerdaesti rádióbeszédben rendkívül súlyos felelősséget vállalt magára Európával és a világgal szemben — állapítja meg végül Mussolini lapja.

A Stampa teljesen fölöslegesnek tartja, hogy Olaszország vitába szálljon a franciákkal az 1938 december 17-i olasz jegyzék lényegét illetően. Józanul gondolkodó embernek tudnia kell, hogy ez a jegyzék nem Gröndlandra vonatkozott, hanem Tuniszra. Daladier hajlandónak mutatkozott ugyan tárgyalásokat kezdeni az olasz követelésekről, ezt a hajlandóságát azonban olyan megjegyzésekkel fűszerezte, melyek a lehető legnagyobb rosszakaratra vallanak.

— A mai helyzetből már alig van van kiút — írja a lap. — Olaszország nem tehet mást, mint tudomásul veszi, hogy Franciaország felévvél a müncheni békeegyezmény után megtagadta a hékét és ezzel mindennél súlyosabb

felelősséget vállalt magára.

Berlin, március 30. Daladier francia miniszterelnök szerda esti rádióbeszéde, az első benyomások után itélve, nem keltett jó hatást német politikai körökben. A német politika módszerei fölött gyakorolt kritikát illetékes helyen a legélesebben visszautasítják és elítélik a miniszterelnöknek az olasz-francia viszonyról tett kijelentéseit is. Az általános vélemény Berlinben az, hogy Daladier beszéde nem vitte előbbre a nemzetközi megértés ügyét. Ami Olaszországot illeti, Daladier szerda esti megjegyzései után aligha van remény a tárgyalások megindulására, miután Daladier csak olyan alapon hajlandó tárgyalni, amelyet Olaszország nem ismer el.

Cham erlain dodonji kijehtése

London, március 30. Az alsóházban esütörtökön Chamberlain miniszterelnök Adams képviselő ama kérdésére, vajjon végleg kizárja-e az általános hadkötelezettség lehetőségét, ezt felelte:

— Semmiesem végleges ezen a világon. (Derültség.) Chamberlain miniszterelnök bejelentette, hogy az alsóház hétfőn, április 3-án külügyi vitát tart.

London, március 30. (Havas.) A Press Association diplomáciai tudósítója hangsúlyozza az angol kormány esütörtök reggeli minisztertanácsának mind külpolitikai, mind nemzetvédelmi szempontból való nagy fontosságát és a következő megállapításokat teszi:

A legutóbbi európai események az angol külpolitika egészen új tájékozódását vonták maguk után. A megbékülés politikáját ezután már nem tartják lehetségesnek és a diplomáciai tevékenység jelenleg közös politikai nyilatkozat kidolgozására irányul támadások eseteére.

— Aki túlsokat evett, vagy ivott és ezért rosszul érzi magát, annak egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz igen gyorsan és alaposan kitisztítja a gyomrát és a beleit és felfrissíti egész szervezetét. Kérdezze meg orvosát.

Mindenféle ipari szerszám nagy csktáca

vasnagykecskedésében, Debreczen.

A kárpátaljai harcok száz sebesültjét Budapestre szállították

Budapest március 30. Március 30-án hajnali három órákor érkezett a déli pályaudvarra a m. kir. honvédség kórházvonata, mely a kárpátaljai harcok sebesültjeit és betegeit szállította Budapestre. A szállítást a m. kir. honvédség egyik legmodernebb orvosi követelményeknek mindenben megfelelő kórházvonata végezte, korszerű technika nagyszerű produktuma ez a kezekeken gördülő kórház. Megtalálni benne mindent, ami egy modern kórháztól megkívának. Kötözőkocsijának linóleum padozata lehetővé teszi a mindenkor megkívánt tisztaságot. Műtőasztalára két műtőlámpa árasztja a fényt. A betegszállító kocsik ágyai teljes kényelmet biztosítanak a betegeknek. Külön gyógyszerháza is van. Konyhakocsiján négyszáz személy részére lehet főzni s külön diétás ételket is. Raktárkocsija el van látva jégszekrényrel, az biztosítja az élelmiszereknek friss állapotban való szállítását, még hosszabb úton is. A kocsikat gőzfűtésű fűtő, de üzemzavar esetén még külön kályhával is fűthetők. Egy ilyen kórházvonat befogadóképessége 192 fekvőbeteg és 160 ülőbeteg. Nem tűzáz, ha azt mondjuk, hogy úgy került most a sebesült, vagy beteg honvéd valamely északi városból budapesti kórházba, hogy egész úton mindvégig kórházban maradt.

A március 30-án érkező kórházvonat a kárpátaljai harcok valamennyi sebesültjét, beleértve a legutóbbi napok harcainak sebesültjét és betegeit is, magával hozta, összesen száz könnyebben és súlyosabban sebesült és 162 beteg érkezett Budapestre, akik valamennyien az I. kerületi Gömbös Gyula út 9. sz. helyőrségi kórházban nyertek elhelyezést.

A Budapestre szállított sebesültek névsora: 1. Stefan Lajos gyal. kat. 2. Nyéki Sándor tizedes. 3. Varga József gyal. 4. Kor Bálint gyal. 5. Kolin Ernő gyal. 6. Angeli Tamár huszár. 7. Kemeri Ferenc szkv. 8. Rosenblut Ignác hat. v. 9. Lingli István tizedes. 10. Károly István k. gyal. 11. Szalay Kálmán gyal. 12. Grösser József gyal. 13. Sziucs András huszár. 14. Sándor István. 15. Mihálik Gábor von. kar. 16. Kiss Imre szkv. 17. Koi Balázs árk. 18. Major Mihály árk. 19. Varga Barna gyal. 20. Holló Imre tüzér. 21. Halmos Pál zls. 22. Schopt Antal kp. gyal. 23. Klaus Frigyes kp. tizedes. 24. Tatai Gyula zászlós. 25. Nagy József tüzér. 26. Petralai István gyal. 27. Hodolits Pál tüzér. 28. Vas Ferenc gyal. 29. Gömöri Jenő tizedes. 30. Farkas Ferenc. 31. Pápa Sándor. 32. Kamarás Károly tizedes. 33. Kaufmann Ferenc. 34. Vöglein Lajos tüzér. 35. Huszti József gyalogos. 36. Kiss Béla huszár. 37. Bopph Béla gyalogos. 38. Gigász István. 39. Propper József gyalogos. 40. Kungli Károly. 41. Mészáros Imre gyal. 42. Boldog István szkv. 43. Hoó Bertalan gyal. 44. Billi Mihály tizedes. 45. Molnár Lajos. 46. Déczházi István gy. 47. Fülöp Márton ővezető. 48. Labanits Sándor árkász. 49. Huria József hv. 50. Katkó Imre szkv. 51. Galambos András von. kat. 52. Balázs Sándor hv. 53. Debreceni György szkv. 54.

Varga Imre él. kat. 55. Szekeres Gy. szkv. 56. Bottlik Pál huszár. 57. Pocsik Ferenc hór. 58. Potyok Sándor szkv. 59. Merkovits Sámuel hv. 60. Vitman László utász. 61. Rófi János gyal. 62. Felföldi Kálmán gyal. 63.

Teleki miniszterelnök beszéde a Mép vacsorán

Budapest, március 30. A Magyar Élet Pártja esztörtök este pártvacsorát tartott, melyen felszólalt Teleki miniszterelnök és a húsz év előtti időkre emlékezett vissza felszólalásában. Hangoztatta, hogy akkor bár remélték, de nem hitték volna, hogy aránylag ilyen hamar elérkezne a mai eredményhez. Ma már biztosítottabb jövő felé haladunk úgy befelé, mint kifelé való érvényesülésünkben.

— Köszönjük ezt annak a magvető munkának, amely a magyar

Atyó János árkász. 64. Lőrinc András gyal. 65. Papp Imre gyal. 66. Király László gyal. 67. Orgoványi Ferenc h. 68. Forgács Péter huszár. 69. Tokai László huszár. 70. Pásztor Gábor huszár. 71. Körösi János huszár. 72. Frank Sándor gyalogos. 73. Miskoici György huszár. 74. Schnéger József gyal. 75. Sábí Kálmán huszár. 76. Benedek Ferenc. 77. Taskó István őrv. 78. Német József kp. 79. Török Vend. tizedes. 80. Varga Gyula gyalogos. 81. Gincsei József gyalogos. 82. Rogán Imre gyal. 83. Olajos Károly szkv. 84. Szépvoicsi János gyal. 85. Bényei József. 86. Biró Miklós őrmester. 87. Gyarmati Ferenc gyalogos. 88. Esók Lajos gyalogos. 89. Szilágyi János gyal. 90. Szabó Lajos gyal. 91. Kovács János gyal. 92. Buddó József keréapáros. 93. Pilecsák Géza gyalogos. 94. Uzonyi Lajos gyalogos. 95. Cseke Imre huszár. 96. Balogh István gyalogos. 97. Repa Ferenc hidász. 98. Berec József huszár. 99. Nagy József. 100. Artó Jenő.

Alföldön. Szegeden kezdődött, majd itt a közelben a Wenckheim-palotában folytatódott. Erre a kitértásra, a további kitértásra, amelyre most már nem annyira a hare, mint építő munka érdekében van szükség, írtam poharamat. Meg vagyok győződve, hogy az építő munkában épp olyan erősek leszünk, mint voltunk a hareban.

A vacsora résztvevői a miniszter beszédét lelkes tapsal és eljenzéssel fogadták.

A spanyol nemzeti csapatok bevonultak Valenciába

Valencia, március 30. Csütörtök reggel 8.30 órákor a nemzeti csapatok bevonultak Valenciába.

Burgos, március 30. A hivatalos hadijelentés közlése szerint szerdán a nemzeti csapatok folytatták előrenyomulásukat.

Madridtól keletre elfoglalták Cuesca és Guadalajara tartományi fővárost, valamint Alcalá de Henarést és e terület összes helységeit. A valenciai szakaszon két hadtest folytatta a hadműveletet. Az egyik a tengerpart mentén nyomult előre és elérte Valencia külvárosait, a másik a Teruel-Valencia közti úton haladt előre és birtokba vette Segerbe és Sagunt városokat. Hat vörös zászlóalj letette a fegyvert és Franco parancsnoksága alá helyezte magát.

Az andaluziai harctéren a nemzeti csapatok elfoglalták Ciudad de Real és Jaen tartományi fővárost és e két tartomány valamennyi helységeit. A nemzeti 60.000 foglyot ejtettek, közte az estremadurái vörös hadtest vezérkarát. Albacete szintén a nemzeti kezén van. Madrid környékét a nemzeti megtisztították. Itt 10.000 köztársasági esett fogságba. A nemzeti spanyol repülőtereken összesen 44 volt köztársasági hadirepülőgép szállt le és megadta magát Franco tábornoknak. A nemzeti csapatok mindenütt nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak.

London, március 30. A Daily Telegraph tudósítója, aki Franco eszapatával vonult be Madridba, rendkívül érdekes leírásban számol be a polgárháborútól megszabadult város első napjáról.

Egyes tiszték a földalattin utaztak be a meghódított városba és egy kocsiban utaztak azokkal a köztársasági katonákkal, akik bol-

dogan mentek haza családjukhoz.

Madrid szőnyegvanczer védője közül száz ezer elhagyta a várost, negyvenezret elfogtak, negyven ezer pedig egyszerűen hazament Madridban lévő otthonába.

Francó ötödik hadosztálya, a Madrid falai közt működő titkos segítő csapat, amint meghallotta, hogy Franco eszapatái közelednek, felvette a falangista egyenruhákat és átvette az összes középületeket. Ennek a csapatnak legalább tízezer katonája van. A rommá lőtt madridi épületek újjáépítési költségeit ötvenmillió fontra (1250 millió pengő) becsülik. Madrid két-száz ezer épülete közül több mint ötven ezer elpusztult.

Az uccákon mindenütt összeszedik a heverő hadianyagokat, acél-szakokat és elteszik emlékné.

A királyi palota körül kecskék legelnek, a homokszákok között fej nélküli szobrok hevernek, Don Quijote szobrára valaki nemzeti zászlót akasztott. A madridiak érdeklődve járkálnak a sáncok és a nehézágyúk között, amelyeket a köztársaságiak hátrahagytak és apró nemzeti zászlókkal tüzdellik tele a sáncokat.

A város közegészsége igen jó állapotban van. Semmiféle járvány nincsen. Az első nemzeti pénzügyi bizottság, amely hivatva van Madrid pénzellátását szabályozni, már át is költözött Madridba Bilbao-ból, ahol már egy évvel ezelőtt pontosan kidolgozták a pénzügyi ellátásra vonatkozó összes terveket. Ma reggel — írja a Daily Telegraph tudósítója — Arguelles városnegyedben jártam, ez a város legtöbbet szenvedett része.

Ugyanolyan képet nyújt, mint Yperu a világháború után. Az erős napfényben, mely csend ho-

nolt az elhagyott és rombadült házak között. A szemlélőnek olyan az érzése, mintha egy modern Pompejében járna.

Göbbels Athénba repült

Dr. Göbbels német birodalmi propagandaminiszter, aki mint magánember kedd délután Budapestre tartózkodott, elutazott a magyar fővárosból. A budaörsi repülőtérrel esztörtök délelőtt kilenc óra tíz percek repülőgépen elindult Athén felé.

A letartóztatott jósnő nem tudta megjósolni saját sorsát

Budapest, március 30. Mint ismeretes a budapesti rendőrség letartóztatta Silbiger Boriska ismert jósnőt.

Mulatságos jelenet volt az, amikor az egyik rendőrtiszt szerda délelben maga elé vezette Silbiger Boriskát, hogy kihirdesse előtte letartóztatásáról szóló végzést. A jósnőt a kétszázcellás cellából vitték a rendőrtiszt szájába Mikor belépett zokogni kezdett.

— Mi lesz velem tanácsos úr — kérdezte a rendőrtisztől.

— Hát maga jósnő, miért kérdezi tőlem? Iria valóban belát a jövődöbe akkor felesleges a kérdés.

A szobában mindenki nevetett, csak Silbiger Boriska sirt és nem válaszolt. Amikor alaposan kikokogta magát, megint ő kérdezett:

— Tanácsos úr legalább azt mondja meg, hogy hova kerülök.

— Hát ezt sem tudja megjósolni?

— Legalább próbálja meg megállapítani az irányt, amely felé viszik — faggatta a rendőrtiszt, hogy megállapítsa valóban tud-e jósnői a jósnő, de minden kísérlet eredménytelen maradt. Az elmúlt tizenöt év alatt történt sok ezer jóslás után Silbiger Boriska saját sorsát nem tudta megjövendölni és csak akkor tudta meg, hogy letartóztatása után a csavargóbíró elé kerül, amikor már megérkezett vele a rendőrautó a Mosonyi uccába.

Felkiáltással megszavazta a litván országgyűlés a berlini Memel-egyezményt

Kaunas, március 30. A litván országgyűlés elfogadta a memeli területnek Németországhoz való eszátolásától szóló egyezményt. Urbys külügyminiszter háromperces beszédet tartott, amelyben kérte, hogy a képviselőház egyszerűen vegye tudomásul a berlini egyezményt.

A képviselőház elnöke kérte azokat a képviselőket, akik távol akartak maradni a szavazástól vagy az egyezmény ellen akartak szavazni, hogy felkiáltással szavazzák meg az egyezményt.

Az elnök kérését a képviselőház teljes csendben hallgatta meg, majd a kéréshez híven felkiáltással megszavazta az egyezményt. A képviselőház ülése mindössze hat percig tartott.

Döntő harcok Kináért

Japán körökben nagy fontosságot tulajdonítanak annak az ütközetnek, amely most folyt le a japán és kínai hadsereg között. A japán csapatok elfoglalták Nancsangot, a közép kínai ellenállás központját és ezzel elvágták a kínai szabadesapatokat. A japán hajóhad sorozatosan bombázza a dél-kínai tengerpartot és a megélénkült katonai tevékenységből arra lehet következtetni, hogy a japán hadvezetőség döntő csapásra készül Csang Kai Sek utolsó harcoképes serege ellen.

A Debreceni Patronage Egyesület kávédelutánja

A Debreceni Patronage Egyesület április 4-én, kedden délután öt órakor a MANSZ helyiségében (Ferenc József út 36. sz.) szegény gyermekeinek felruházására kávédelután rendez. A kávédelután háziasszonyai dr. Magoss Györgyné és Sass Béláné társelnökök vezetésével a következők lesznek: dr. Kölessey Sándorné, Suhajda Béláné, dr. Egyed Jánosné, vitéz Szentgyörgyi Lajosné, dr. Radó Endréné, Templom-egyesület: Balogh Istvánné, Barra Gyuláné, dr. Darkó Jenőné, dr. Varga Zsigmondné, dr. Dezső Emilné, dr. Sallay Lajosné, Tóth Árpádné, Nyíri Gézáné, S. Bíró Gézáné, dr. Sziklay Lászlóné, Tömörny Gyuláné, Hegedűs Károlyné, Varga Lászlóné, MANSZ Leánykör: Fehértó Dánielné. A kávédelutánhoz eddig adományokkal hozzájárultak: Vályi Nagy Frigyesné 5 P, dr. Kovács Jenőné 5 P, Mátyás Andorné 3 P, Nagy Ida 2 P. A rendezőség kéri a háziasszonyokat, hogy április 2-án d. e. 10 óráig Sass Béláné társelnök-nél (Péterfia u. 33. sz.) elszámolni április negyedikén d. e. fél 11 órára asztalrendezés végett a MANSZ-ban megjelenni sziveskedjenek.

Mentő-tanukat akart szállítani, súlyos legyházra íelték

Még 1937-ben történt, hogy Sarkad-keresztúron egy békésabai terménykereskedő cirokraktára kigyulladt és elégett. A tüzeset ügyében megindított vizsgálat megállapította, hogy a 6000 pengő értékű cirokkészlet nem véletlenül gyulladt ki, hanem a kereskedő felbérlett emberekkel maga gyújtatta fel. Stern Samu kereskedőt a törvénytörésért a gyújtogatásért súlyosan elítélte. Stern a vizsgálati fogság ideje alatt megismerkedett egy Fischer Ferenc nevű sarkadi ügynökkel, aki felajánlotta, hogy Stern vádolt társaival érintkezésbe lép és olyan leveleket szerez tőlük, amelyek alapján megszabadul a súlyos büntetéstől. Fischer szolgálatért előbb 80 pengőt kért, később azonban, amikor kiszabadult a fogházból 1000, sőt 2000 pengőt követelt és olyan erőszakos módon lépett fel Stern hozzátartozóival szemben, hogy azok végül is zsarolás miatt feljelentették.

A zsarolási ügy a gyulai törvényszék büntető tanácsa elé került és a tanács a körömszakadtáig tagadó vádlottat, figyelembe véve többszörösen büntetett előéletét, három évi fegyházra ítélte és ítélethirdetés után azonnal le is tartóztatta.

— Adós nem utazhat el Szlovákiából. Pozsonyból jelentik: Kormányrendelet jelent meg, amely lehetővé teszi, hogy az adósok fizetési kötelezettségük teljesítése nélkül elutazhassanak. A rendelet kimondja, hogy a bíróság a fizetési meghagyás elrendelésével egyidejűleg foglalást rendelhet el olyan adósok ellen, akikről feltételezhető, hogy kivándorlási tervekkel foglalkoznak.

A Kormányzó ünnepélyesen megnyitotta a mezőgazdasági vásárt

Tegnap került sor az egy héttel elhalasztott mezőgazdasági kiállítás és tenyésztéstudásának ünnepélyes megnyitására. Tíz óra tájban már a látogatók ezrei hullámzottak a kiállítás területén. A vásár bejárata előtt óriási autótábor gyűlt össze. A közönség nagy érdeklődéssel oszlott szét a vásár 40 katasztrális holdnyi területén. A korlátozás ellenére is több a kiállító száma, mint a múlt évben, pedig lehetőleg csak annyi tenyészállatot engedtek a kiállításra, amennyit valószínűleg el lehet adni. A vásár területén 543 állattenyésztő gazdaság szerepel kiállítási anyaggal. Vidékről gazdasági szakértők és földbírtokosok nagy számmal érkeznek a kiállításra.

Feltűztek egymásután érkeztek az előkelőségek, köztük *Serédi Jusztinián* hercegprímás, gróf *Teleki Pál* miniszterelnökkel az élén a kormány tagjai, majd 10 órakor megérkezett a kormányzó autója.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós és feleségét a vásár területére érkezésükkor a rendezőbizottság tagjai fogadták, ők kalauzolták fel a kormányzót és feleségét a

dísztribünre, ahol viszont gróf *Teleki Mihály* földművelésügyi miniszter üdvözölte az államfőt és nejét s felkérték, hogy engedélyezze a kiállítás megnyitását.

A kiállítás megnyitásképpen 500 postagalambot bocsátottak fel a levegőbe. Ezután megkezdődött a díjazott állatok elvezetése a dísztribün elé, valamint a díjazott fogatok gyönyörű felvonulása.

A körseta nyomán munkatársunk kérdést intézett gróf *Teleki Pál* miniszterelnökhöz a kiállításról szerzett impressziói felől s a miniszterelnök ezeket mondotta:

— A kiállítás anyaga ismét bővült és semmivel sem gyengébb, mint más esztendőben. Ez mutatja, hogy az ország nyugodtan dolgozik és nyugodtan halad a munka útján. Mennyiségben és minőségben egyre nagyobb erővel gyarapodunk, ami bizalmat kelthet mindenkiben. Különös örömmel tölt el, hogy a kisgazdák milyen mértékben törnek előre, hogyan javítják állatállományukat. A kiállítás anyaga mutatja, hogy a felhozott állatok egyre szebbek és jobbak.

XII. Pius pápa a megüresedett várad-kanonoki stallumot dr. Beöthy Györgynek adományozta

Dr. Lindenberger János várad-egyházmezei apostoli kormányzó előterjesztésére XII. Pius pápa a dr. Kollányi Ferenc prelátskanonok elhalálása folytán megüresedett várad-kanonoki stallumot dr. Beöthy György ugrai e. apát, egyházmegyei irodaigazgató s főtanfelügyelőnek adományozta.

A Szentatya kegye valóban a legméltóbbat jutalmazta. Az új várad-kanonok Dánoson született 1893 február 23-án. Már felszentelése előtt, mint kiváló munkaeót a várad-kanonoki irodába rendelt a főpásztor bizalma. Majd Nagyváradon és Békésabán segédlelkészi szolgálatot teljesített s csakhamar ismét központi szolgálatra kap beosztást. A trianoni békeparancs kettészelte Szent László egyházmegyéjét is. A magyar-rész zavartalan egyházi közigazgatása céljából gróf Széchenyi Miklós várad-kanonokot, oldalkanonokját: Brem Lőrinc e. prépostot megbízta a gyulai püspöki helynökség megszervezésével s ebben a munkájában segítségére rendelte a központi munkálataiban már járatos dr. Beöthy Györgyöt, mint helynökségi titkárt. Mikor a helynökség

1924-ben Debrecenbe költözött, vele együtt ment dr. Beöthy György is. 15 éven át teljesített, rendkívüli tudást s hangyaszorgalmu munkát eláruló működést akart a főpásztor megjutalmazni, midőn hűséges munkatársát a legmagasabb helyen kanonoki kinevezésre terjesztette elő.

Mint irodaigazgatónak bőséges alkalmat nyílt arra, hogy a megcsontított egyházmegye életébe friss, pezsgő vért ömlessen. Különös szükség is volt erre azon a szinte missziós területen, ahol éppen az ő buzgólkodása folytán rendszeres lelkipásztorkodás folyik oly vidéken, ahol azelőtt nem kevesebb, mint 300 éven át nem volt szentmise. Rendkívüli hozzáértéssel s áldozatos munkaszeretettel vezeti 1929 óta az egyházmegye legfőbb tanügyi közigazgatását, mint főtanfelügyelő s országos viszonylatban is mintaszerűvé fejlesztette a gondjaira bízott iskolák tanítói és nevelői munkáját.

Az új kanonok kinevezés osztatlan örömet váltott ki nemcsak az egész egyházmegyeiben, de a társadalom széles rétegeiben is. (H.)

Tanulás közben gyilkolta meg a soproni Zetter-leányt egy ismeretlen nő

Sopronból jelentik: A rendőrség fokozott éréllyel folytatja a nyomozást a kis Zetter-leány gyilkosságának kézrekerítésére.

A megfojtott leányka holttestét felboncolták és ennek során megállapították, hogy nem kéjgyilkosság történt, a leány rablógyilkosságnak esett áldozatul. A merénylő a tanulásban elmerült leányka mögé lopózott és hirtelen elkapta a torkát. Dulakodás kezdődött és ennek során a támadó megfojtotta a kisleányt, akinek halála körülbelül egy perccel ezelőtt fulladás következtében állt be.

Az éjszaka tömeges előállítások történtek a gyilkossággal kapcsolatban, de valamennyien alibit igazoltak. Az újabb nyomozás megállapította, hogy egy jól öltözött nő sétált hosszabb ideig a gyilkosság estéjén a ház előtt. A rendőrség most ebben az irányban is kiterjesztette a vizsgálatot, hogy megállapítsa a titokzatos nő kiletét és szerepét. A gyilkos feltételező tisztában volt a helyi viszonyokkal. Tettéknek elkövetése után keztjét húzta és úgy kutatót pénz után, nehogy ujjnyomok maradjanak utána.

A szekrényből mindössze 20 pengőt vitt el. Nem vette észre, hogy a felső polcon még több pénz volt s ebből arra következtetnek, hogy a gyilkos közepmagas termetű lehetett.

A rendőrség bízik abban, hogy rövidesen kézrekerül a gyilkos.

Külfldre viszik a svájci aranykészletet

London, márc. 30. Mint a Daily Telegraph Genfből jelenti, az északi Svájc pénzügyeti komoly elővigyázatossági intézkedéseket tesznek, amennyiben arany-és devizakészleteiket Genfbe és Lausannobe küldték. Egyelőre Genfben a tegnapi nap folyamán több mint negyven millió svájci frank értékű aranyat helyeztek el a bankok páncélszekrényeiben, mind az északi Svájc pénzügyeteiből jött.

Jelentős aranykészleteket küldtek Párisba, Londonba és New Yorkba is. Maga a svájci kormány ugyancsak New Yorkba vagy Londonba szándékozik küldeni az ország aranytartalékának majdnem hatvan százalékát. A megmaradt részt a Gotthard-hágó körüli erődítményekben helyezik el.

Magyarország gyarapodása területen es lélekszámban

Magyarország területe lényegesen megnagyobbodott. Ruzsinszko most meghódított területe nagyságra körülbelül megfelel annak a területnek, mint amit Magyarország a bécsi döntés alapján Szlovákiából és Ruzsinszkból kapott. A trianoni békeszerződés aláírása óta történt változásokat a következőkben mutatjuk ki: 1. Magyarország (1920—1938) 93.073 négyzetkilométer és 9.078.187 lélek. 2. Felvidéki terület (1938 november) 11.839 négyzetkilométer és 1.032.356 lélek. 3. Végleges határrendezéssel nyereség 212 négyzetkilométer és 8000 lélek. 4. Kárpátalja 11.839 négyzetkilométer és 550.000 lélek. Összesen 116.963 négyzetkilométer és 10.668.543 lélek.

Magyarország kerekasztalban véve 117.000 négyzetkilométerrel és több, mint tíz és félmillió lakosával területre nézve Szovjetországnál, Németországnál, Franciaországnál, Spanyolországnál, Svédországnál, Lengyelországnál, Finnországnál, Norvégiánál, Olaszországnál, Romániánál, Jugoszláviánál, Angliánál és Görögországnál után Európa 14-ik országa, amelynél 18 európai kisebb, a lélekszáma már 10-ik ország, Európa 32 országa között.

Holttest az irattárban

Budapest, március 30. Feltűnő öngyilkosságot fedeztek fel a Pázmány Péter tudományegyetem gazdasági igazgatóságának a székházában Gyarmati Pál 42 éves kezelő felakasztotta magát és meghalt. Gyarmati Pál hosszú idő óta az egyetem szolgálatában állott. Az irattárban dolgozott az utóbbi időben. Tegnap délelőtt a gazdasági igazgatóság egyik tagja az irattárba akart menni, de legnagyobb meglepetésére a pincében levő helyiséget találta és mikor a kulcs után kutatott, ahogy sem akadtak rá.

Az egyik tisztviselő emlékezett, hogy 12 órakor Gyarmati Pál vette magához a kulcsokat, s ment be az irattárba, de azóta senki sem látta. Ezután feltörték az irattár ajtaját és ott egy ablakillencsre az irattári hevederrel felakasztva találták meg a kezelőt. Nem tudták megállapítani, hogy Gyarmati miért dobta el magától az életét.

x Kifogástalanul fest, tisztít Weisz, Arany János u. 39. sz. Egy. Lérliruha tisztítás, vasalás 3 P.

Két halálos trópusi malária megbetegedés történt Debreczenben

A malária a világon a legelterjedtebb fertőző betegség. — Dr. Karossa-Pfeiffer József h.-tiszthorvos érdekes előadása a maláriáról. —

Dr. Karossa-Pfeiffer József h.-tiszthorvos a Népszere Főiskola keretében tegnap délután rendkívül érdekes előadást tartott „A maláriakérdés mai állása hazánkban” címmel.

A bevezetésben dr. Karossa-Pfeiffer József főorvos a malária tüneteit és jellegzetes megnyilvánulásait ismertette. Elmondta, hogy a malária a világon a legelterjedtebb fertőző betegség. Oroszországban 2—3 millió megbetegedés fordul elő.

Ismertette ezután a malária okainak régi elméleteit és vitített képeket is bemutatta a betegséget terjesztő szunygókat. Különösen érdekes volt a szunygó testén belül való fejlődési menetnek komplikált, de rendkívül érdekes ismertetése. A malária terjedése nagymértékben függ a fertőzött vidéken lakó emberek szociális, kulturális, foglalkozási, építkezési, táplálkozási stb. viszonyaitól. Nagy szerepet játszanak az időjárási viszonyok is. Az is nagyon érdekes, hogy az anopheles szunygóknak csak a nőstényei játszanak szerepet a malária terjesztésénél és ezek is csak az esti, illetve az éjszakai órákban. **Vannak emberek, akik maguk nem betegek, de vérükben a malária kórokozót éveken keresztül feltehetik.**

Elmondta a főorvos, hogy a szunygók nemcsak mocsarakban tenyésznek hanem egészen kicsi vizekben is. A trópusi vidéken a levágott bambusztorzsek üregeiben, pálmák, kaktuszok leveleinek tövében megmaradó pici vizekben, továbbá egészen fantasztikus helyeken, például Dalmáciában a templomok szenteltvíz tartóiban, vagy eldobott üres konzerv dobozokban összegyűlő esőcseppekben kifogástalanul szaporodnak a szunygók, vagy lárváik.

Dr. Karossa-Pfeiffer főorvos foglalkozott a malária ellenes eljárásokkal, a gyógyítással és a szunygók pusztításával. Nemesak petroleumot és különféle mérges festékeket használnak a szunygóirtásra, amely utóbbiakat pl. Közép-Amerikában repülőgépekről szórják a mocsarak felületére, hanem állatokat is használnak a szunygóirtásra. Vízibolhákat, viziskorpiókat, csiborokát és gumbusia nevű halat tenyésztnek, mert ezek ellenségei a szunygóknak.

A háromszáz év óta használt chininnel gyógyították a maláriát, de ma már tudják, hogy ez nem teljesen alkalmas erre a célra és az újonnan felfedezett mesterséges szintetikus készítményeket is kiterjedten alkalmazzák. Sokkal jobb eredményeket érnek már el.

Részletesen foglalkozott dr. Karossa-Pfeiffer főorvos a magyarországi malária viszonyokkal. A hallgatóságban nagy megdöbbenést keltett, hogy mennyire elterjedt betegség Magyarországon a malária, különösen Debreczentől nem is nagyon távoli vidéken. A múlt évben 6345 malária megbetegedést jelentettek Csonka-Magyarországon. — A valóságban azonban legalább ötször ennyi a beteg. Nagyon sokan nem is fordulnak orvoshoz. — Két terület erősen fertőzött maláriával és pedig Szatmár, Szabolcs és Zemplén megyék, amelyek veszedelmes közel esnek Debreczenhez, a másik Somogy, Zala, Baranya megyék területe. — A Munkács és Beregszász között fekvő Szernye mocsár vidéke is újabb veszedelmes malária-góc. Jellemző, hogy erről a leginkább fertőzött hat vármege területéről évenként az összes magyar malária megbetegedések 80 százaléka kerül ki. Egyenesen ijesztő, hogy a legveszedelmesebb, az úgyne-

vezett trópusi malária 97 százalékban az északi fertőzött vidékekről került ki. Ma már két malária vizsgáló-állomás működik: Letenyén Zala megyében és Csengerben, Szatmár megye területén. Ezeknek a kutatásaiból ismerjük ezt a megdöbbenítő ténytet, hogy vannak községek, ahol a lakosság egyharmada maláriával fertőzött.

Karossa-Pfeiffer főorvos nagy érdeklődéssel kísért előadása végén a

debreceni maláriás viszonyokat is ismertette. Debreczenben tavaly 109 megbetegedésről tettek jelentést, 1937 év nyarán pedig két halálos trópusi malária megbetegedés fordult elő a városban — ezt is csak most tudtuk meg az előadásból — és ezeknek a betegségeknek eredete az északi fertőzött területre volt visszavezethető. A gyanút azonban az Argentínából Szabolcsba visszavándorolt egyénekre is ráterelte a vizsgálat.

A közönség az illusztris előadó értékes fejtegetéseit és nagy szaktudásra és fáradozásra valló előadását zajos tapsal köszönte meg.

Az előadás előtt és után dr. Medveczy Károly főltikár üdvözölte a közönséget, illetőleg mondott köszönetet a főorvos értékes előadásáért.

Rendelet az iparigazolványok kiadásáról

A kereskedelmi miniszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságok vezetőihez az iparigazolványok, illetve iparengedélyek kiadásával kapcsolatban.

E tárgyban ugyanis még mindig fennáll a kormány korlátozó intézkedése, amely szerint a kérdés végleges rendezéséig csak az iparügyi miniszter adhat kivételes, indokolt esetekben iparengedélyeket és iparjogosítványokat.

Ez az új rendelet megismétli a tavalyi rendeletnek azon szakaszait, melyek a kérvények mellékleteiről szólnak és amely szerint a kérelmező természetesen személynél, részvénytársaságnál, szövetkezethél az igazgatóság valamelyik tagjának, korlátolt felelősségű társaságnál (kft) és részvénytársaságnál a társaság valamennyi tagjának, úgyszintén az alkalmazni kívánt felelős üzletvezetőnek erkölcsi bizonyítványát, állampolgárságát, vagy illetőségi bizonyítványát, saját és házastársuk születési anyakönyvi kivonatát

csatolni kell.

A folyamodvány felterjesztése kapcsán az elsőfokú iparhatóság saját tudomása, valamint a szükséghez képest beszerzett tudakozás alapján a következő körülmények tekintetében köteles jelentést terjeszteni a miniszteriumhoz:

1. A folyamodó személyi és családi viszonyairól, vagy egyéb körülményeiről, melyek a kérelem teljesítését méltányossá teszik, vagy megtagadását indokolják.

2. A folyamodó a tervbevetett iparát személyesen kívánja-e gyakorolni és nem abból a célból kéri-e az iparigazolványt, vagy iparengedélyt, hogy az ipart olyan személy részére gyakorolja, aki saját személyében előrelátólag nem kapna engedélyt. (Tehát nem kijátszás céljából kéri-e az engedélyt.)

3. A folyamodó vállalkozásának eredményessége, vagyoni viszonyai, egyénisége és szakmabeli tudása alapján valószínűnek ítéltető.

A táborigazolványok működése

Kétféle táborigazolvány került forgalomba: a rózsaszínű lapokat Kárpátaljára lehet küldeni, onnan pedig zöldesszürke lapok érkeznek.

A postavezérgazgatóság a táborigazolványok felállításával kapcsolatban a következő rendelkezést adta ki.

A táborigazolványok útján hivatalos és postaszolgálati, valamint magánküldemények szállíthatók. Hivatalos és postaszolgálati küldemények lehetnek közönséges vagy ajánlott levélpostai küldemények 500 gram súlyhatárig, értéklevelek 500 gram súlyig és értékhatárig, továbbá csomagok értéknyilvántartással is. A hivatalos csomagok súlya 10 kilogram lehet, de katonai személyek holmiját tartalmazó és különböző parancsnokságok által a póttettek részére feladott csomagok súlya 15 kg-ig terjedhet. Magánlevelek által a táborigazolványok útján az ország bármely polgári hivatalánál feladható közönséges, tehát nem ajánlott, 100 grammnál nem nehezebb nyitott, vagy zárt levelek, táborigazolványok, nyomtatványok, hírlapok, áruminták, üzleti papírok. Értéklevelek 1000 pengő érték és 1000 gram súlyhatárig, sommás csomagok 5 kg súlyhatárig. A táborigazolványok útján katonai személyek ugyanilyen mértékben és ugyanilyen természetű küldeményeket adhatnak fel. A táborigazolványokhoz címzett küldeményeknél az express kézbesítés kikötése, vagy utánvétellel való terhelése sincs megengedve. Postautalvány és postatakarékpénztári közvetítésszolgálatot a táborigazolványok útján nem teljesítenek.

Kétféle táborigazolvány került forgalomba. A rózsaszínű lapokat, amelyet a polgári postahivatalok drabonként egy fillérért árúsítanak, a táborigazolványok útján lehet küldeni, míg a zöldesszürke táborigazolványok, a táborigazolványok útján adhatók fel. A táborigazolványok útján a postaszolgálati küldemények, továbbá katonai személyek és személyek, nemkülönben a magán- és katonai személyek által a hadsereg bármely alakulata vagy személye részére feladott és valamely táborigazolványhoz címzett levélpostai küldemények feladásánál semmiféle díjat lerőni nem kell. Hasonlóképpen nem kell postadíjat lerőni táborigazolványok útján feladott postai levelekhez vagy a mögöttes országgréz polgári postahivatalokhoz címzett levélpostai küldemények után sem. Értéklevelek után az ajánlási díj egységesen 50 fillér, a biztosítási díj 100 pengőnként 6 fillér. — Csomagok díja 5 kg. súlyhatárig távollásra való tekintet nélkül darabonként egységesen 60 fillér, minden további 10 fillér, értéknyilvántartási díj 100 pengőnként 6 fillér.

Egy nap alatt Európából Amerikába

Az amerikai légitársaságok lázas erőfeszítéssel dolgoznak, hogy az Atlanti-óceán felett a személyszállító közlekedést bevezessék. A jelek szerint hetek, vagy hónapok kérdése, hogy ez az utopisztikus álom valóra válhat. A menetidő a technikusok szerint egy nap lesz. Ha ez megvalósul, akkor Európa Amerikához kilenveezer közlekedési órával jut, mint Columbus idejében. Még gondolatnak is furcsa, hogy

valaki beül hétfőn reggel Európában a repülőgépre és kedden reggel már Amerikában lehet és ott reggelizhet. A gépek, melyeket az óceáni repülésre fognak építeni, 90 személyesek lesznek. A gépen ebédlő, társalgó és hálószoba is van. Az utolsó akadályt is sikerült elhárítani egy szellemes kis rádiókészülékkel, amely az időjárási viszonyokat jelzi pontosan.

Agyonütött az áram egy szerelőt a Mezőgazdasági Kiállítás megnyitóján

A budapesti mezőgazdasági kiállítás hivatalos megnyitóján tragikus szerencsétlenség történt. A vásár ezreire menő látogató tömege egyszerre csak azt látta, hogy az egyik villanyoszlopon dolgozó ember szívéhez kap és jékként aláhanyatlak. A szerencsétlen ember, akit Pekete Lajosnak hívnak az Elektromos Művek szerelője, hozzáért az egyik dróthoz és az áram halálra sújtotta.

Bukarestben esőtörtőkre virradó éjjel Tampesnu gyógyszerésznő eselődje és annak férje, több kalapáccsütéssel meggyilkolta és lakását kifosztotta.

Husvétra

Felöltő divat színekben, cégünk reklámja P 17⁸⁶

Felöltő remek szabás tartós minőség P 20⁷¹

Felöltő legújabb forma divat színekben P 28³⁰

Felöltő kiváló minőség jó kidolgozás P 37⁸⁰

Felöltő tiszta gyapjuból finom munkával P 74¹⁰

Öltöny divat színekben cégünk reklámja P 25⁴⁶

Öltöny szőli színekben mellénytel P 28³⁰

Öltöny amerikai szabással legújabb m. n. ta P 34⁹⁶

Öltöny kiváló kangarnból hozzávalóval P 45⁶⁰

Öltöny tiszta gyapjuból potolja a rendelést P 58⁹⁰

Fiu felöltők, fiu öltönyök, sport ruhák és nadrágok nagy választékban olcsó szabott áron

GRÜNFEELD

uriszabóság - Kistemplom mellett.

Kárpátalján, a lengyel határ előtt a rutén lakosság hagyományos módon kenyérrrel és sóval fogadja a bevonuló magyar csapat parancsnokát.

Az irani trónörökös és Faruk király nővére most tartották esküvőjüket.

Szendy Tihamér hegedüestje

Április 2-án, vasárnap este 8 órakor tartja Szendy Tihamér hegedűművész önálló hegedüestjét a Kollégium dísztermében. Műsorán olasz klasszikusok művei szerepelnek.

Nagy érdeklődéssel várja zeneértő társadalmunk ezt a hegedüestet, mert már régen nem hallottunk Debreczenben ilyen gondosan és egységesen összeállított műsort.

Szendy Tihamér az est egész tiszta jövedelmét a Kollégium alap javára ajánlotta fel s így a koncert egyúttal ezt a nemes célt is szolgálja. Reméljük hogy közönségünk telt házzal fogja pártfogolni ezt a nemes törekvést.

Jegyek Bertók könyvkereskedésében és a kollégiumi kapusnál kaphatók.

A színházi iroda jelenti:

Pénteken, ma este prömier-bérlet 23 számban

3 órás nevetés!

Vasary János legmulatságosabb bohózatát:

MONDJ IGAZAT

BUT,
BANATOT,
GONDOT

felejtet a

Mondj igazat.

Szombaton délután fél négykor rendkívül mérsékelt helyárrakkal

BUBUS

Szombaton este szombati bérlet 18. szám

Mondj igazat.

TALÁLJA KI,
MIT JÁTSZANAK
APRILIS 6-ÁN!

30 százalékkal olcsóbban jár színházba, aki kedvezményes szelvényfűzetet kér a földszinti titkári irodában.

Diákszallót a Nagyerdőbe!

Érdekes levél arról, hogy hogyan oldhatja meg a város pénz nélkül a Diákszalló építését

Igen, tisztelt Szerkesztő Úr! Öszinte örömmel olvastam az »Öreg turlista« levélét a Debreczenben. Aláírom minden sorát, igaz van. Nagyon szép elgondolás, amit felvet. Eppen ezzel kapcsolatban szeretnék valamit nyíltan megmondani. Az a nagy baj, hogy nálunk »nincsenek« diákszallók.

Es nekünk, az ifjúságnak az a meggyőződésünk, hogy a tradíciókat igenis tisztelni kell, mert az ősök nyomás járásból nő ki a mai ifjúság ereje. A japánoknál talán nincs a világon ősöket tisztelőbb nép. De az a meggyőződésünk, hogy ha Japán, vagy a japán ifjúság vesztélyben forogna, a családi szentélyekben eddig különös tisztelettel körülvevett kardokat is elővennék és harcba vinnék.

Bocsánatot kérek, hogy így eltertem és a mai napokban különösen szükséges helyet a lapban igénybe veszem, de ezzel a példával tudom, legjobban megvilágítani, amit az ifjúság érez és gondol.

Már pedig nekünk az a meggyőződésünk, hogy itt van ez a gyönyörű szép Nagyerdő. Kincse a város összlakosságának. Bent van a városban ez az erdő, hiszen nem sokára egész lakott rész fejlődik ki körülötte.

Nem tudná vajjon a hivatalos város ezt a Nagyerdőt olyan formában tisztelni, mint a japánok az ősi kardot: ha szükség van rá: elővenni és harcolni vele. Harcolni az ifjúságért, a jövő reményességért, ahogy bennünket nevezni szoktak.

Az lenne tehát a tiszteletteljes kérésünk, adjon a város ebben az aranyas nagyerdőben egy kis helyet, ahol egyelőre csak nyári diákszallót építenék fel. Kíváncsian meg tudnánk oldani az építés kérdését úgy, ahogy a felvidéken szoktak társas nyaralókat építeni: tisztán hasított fából, minden különösebb járműmunkálás nélkül. A szükséges fát is kölcsönz megkaphatnánk a várostól. Ez nem lenne holt befektetés, mert hiszen — ha kereset is —, de kétségtelenül jövedelmezne a diákszalló. Sőt rögtön — amikor má: lesz rá pénzünk, mert szerzünk! — akkor, ha felépítenék rendezesebb téli-nyári diákszallót, a városnak ott állana ez a faanyag rendelkezésére és talán értékeesebb, száraz fát kapna vissza, amit tüzelőnek bárki szí-

veszen megrásárol.

A vízvezeték kérdése is könnyen megoldható lenne: olyan helyen építenék fel a diákszallót, ahol a föld alatt húzódik a hőforrás vízvezetéke. Abból egy csövet kihoznának és meg lenne oldva a tusszó kérdése is. Meg azt sem mondjuk, hogy külön fürdőszobákat létesítenék, egyszerűen oldanánk meg a kérdést, úgy, hogy a szabad téren lennének a mosdók elhelyezve. Hiszen a cserkészek és diákok táborozások alkalmával mindig a patakokban, szabadban fürdenek, mosakodnak. Itt lehetne megfelelő palánkkal elkeríteni a mosdóhelyiséget, hogy senkit se zavarjon.

A berendezést is úgy képzeljük, hogy mindent a legegyszerűbb ki-
vételben csinálnának meg, termé-

szetesen faanyagból. Nincs is másra szükség, mint egy asztalra, egy-egy hálófülkében két pricesre, melyet gyékénnyel lehetne átfogni, így nem is lenne kemény fekvőhely és ehhez is az anyagot kaphatnánk a várostól, ezenkívül egy pad kellene. Mindent a földbe erősítenének, mint a táborhelyeken szokásos.

A túristák és vándordiákok sátor alatti alváshoz vannak szokva, tehát az ilyen elhelyezés számukra egészen ideális lenne.

Az épület tetejét náddal lehetne fedni, ami szintén bőven van a városban és így nem is lenne meglehetően a diákszalló.

Szeretnők, ha Debreczen város lenne az első a Tiszántúlon, ahol a magyar ifjúság számára a beljéi idegenforgalom érdekében ilyen alkotást hoznánk létre.

Gondolataink és kívánságunk közléséért fogadjuk Szerkesztő úr hálás köszönetét.

Egy vándordiák.

A Zenekedvelők Köre ötödik bérleti hangversenye

Április hó harmadikán, hétfőn este 8 órakor tartja a Zenekedvelők Köre ezidei ötödik bérleti hangversenyét az Arany Bika dísztermében. Nem kételkedünk abban, hogy ez a koncert is a teljes siker jegyében fog lefolyni. — Haydu István neve maga is garancia a hangverseny fényes sikerére. Ő az egyetlen vidéki tanár, aki tagja az országos tanárvizsgáló bizottságnak. — Azonkívül is nagyszerű tónusa, remek technikája az ország első esztétái közé emelik. Biztosak vagyunk benne, hogy Debreczenben újból fényes sikere lesz.

Rácz Aladárt erre a hangversenyre nem sikerült megszerezni. Bár február óta le volt kötve, de Stockholmba hívták a követség által rendezendő és más hangversenyekre s a Zenekedvelők Köre nem akart útjába állani egy, az egész ország érdekében történt meghívásnak. Helyette Szabó Ilonka, Szabó Lujza húga és úgy mondják az utódja jön le, akit a rádióból az egész ország ismer páratlan muzikalitása és nagyszerű hangja révén. Őt most fogja megismerni és megszeretni a debreceni közönség.

A Zenekedvelők Köre ezidei hangversenyeinek tiszta jövedelmét, eddig háromszor pengőt a „Magyar a magyarért akcióra ajánlották fel és már ezért is kell, hogy pártolja a közönség. Ez a partizogás eddig is példátlan arányban bontakozott ki úgyhogy a kör a Horthy Miklósné főmáltóságá-

asszony melegruha akciójára is 500 pengőt tudott adni. Hiszünk és reméljük, hogy a közönség ezúttal is megérti, nemcsak a páratlan műveltséget, hanem a kör némes fáradozását is és ismét telt házzal áldoz a nemzeti kultúra oltárán.

A hangverseny után társasvacsora lesz az Arany Bikában.

Jegyek: Csáthy Ferenc könyvkereskedésében kaphatók.

Egy évi börtönre ítélték el a vidéki kerékpárosok rémét

A debreceni törvényszék elé került esütörtökön délelőtt Mészáros Sándor napszámos, aki már büntetve volt. Mészáros Sándort azzal vádolta az ügyészség, hogy Mezőtúron és Békéscsabán kerékpárlopásokat követett el és ruhaneműket is lopott több helyről. Mészáros valósággal réme volt a kerékpárosoknak. Ha meglátott egy gazdátlán kerékpárt az uccán, azonnal felült rá és elkarikázott a következő községbe, ahol olcsón eladta.

Mészárossal együtt került a törvényszékre Balázs József is, akit nem régen ítélték el öt évi szigorított dologházra. A vád szerint Balázs társa volt Mészárosnak több lopás és betörés elkövetésében. Balázs tagadta a bűncselekmény elkövetését, Mészáros sem tett ellene terhelő vallomást. — A bíróság Balázst felmentette, de Mészárosot elítélte egy évi börtönre. — Az ítélet jogerős.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELEI SZOLGÁLATA

„Mégváltó”, Piac uca 18. Tele-
fon: 14-69. — „Tisza”, Magoss
György tér 9. Telefon: 24-52. —
„11. Rákóczi”, Külsővásártér és
Miklós uca sarok. Telefon: 23-43.
„Sztankay”, Szent Anna uca 64.
Telefon: 25-58.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Ibolya . . .

Ő maga
olyan mint
egy porcelán
baba.

Mennyből
jövő harsóna
egyetlen egy
szava.

És mégis
olyan szerény
Akár a lila
márciusi
ibolya.

IFJ. KULCSÁR ISTVÁN.

Emlékezzünk

1915 március 31-ére virradó éjjel az oroszok az Uzsoki szorosról keletre védelmében volt erdélyi 88. honvéd hadosztály nyugati szárnyát az Oblaszese magaslaton újból háromízben megrohmozták. Amde valamennyi rohamukat a nagyszabedű 23. és brassói 24. honvéd gyalogezredek ott védekező zászlóalj vitézül kivédte.

40 kilométerrel nyugatra a Polóna Wellinszka gerincen álló losonci 25. gyalogezredet az esti sötétségben támadták meg az oroszok és át is törték a védelmi vonalat. Tekintettel arra, hogy a gerinc mögötti völgyben volt tartalékszázalj nem tudott eléggé felkapaszkodni, komoly helyzet keletkezett.

A nap folyamán délelőtt még a 41. honvéd hadosztály Wola Mihalovától északra megszállt új védelmi vonalában támadtak az erősítésképpen beiktatott eperjesi 64. gyalogezred vonala ellen, azonban az ezred sikeresen kivédte. Délután pedig Csiznától északra Jablinkánál történt baj, hol az oroszok az alsóausztriai 13. Landwehr hadosztály még eléggé nem kapaszkodott szárnyát vetették vissza. Ekkor azonban a szomszédos budapesti 32. hadosztály tartalékai avatkoztak harcba, mellyel a helyzetet estig helyrehozták. Ez alkalommal a 32. hadosztály parancsnoka Willerding Rezső tábornok, a hadosztályparancsnokság törzsével állt az ellentámadó tartalék és maga személyesen vezette azt ellentámadásra.

— **Doktorráavafás.** Tegledi Imrét, a kassai „Felvidéki Újság” belső munkatársát és a „Felvidék” szerkesztőjét pénteken avatják az Egyetemen a jogi tudományok doktorává.

— **A Ref. Missziói Bizottság** hétfőn délután négy órai kezdettel az egyház tanácstermében ülést tart, melyen megvitatásra kerül a református munkásságmozgalom ügye is.

VIDEKI ELŐFIZETŐINKHEZ:
Maj lapszámunkhoz csekklapot mellékelünk s kérjük igen tisztelt vidéki előfizetőinket, hogy az áprilisi esedékes, vagy elmaradt előfizetési díjakat beküldeni szíveskedjenek, nehogy esetleg a lap küldése akadályokba ütközzön.

Tisztelettel:
KIADÓHIVATAL.

— **Hegyaljai Kiss Géza** „Csillag-tűzek” című verseskötve a népkönyvtárakban és középiskolai könyvtárakban. Hegyaljai Kiss Géza debreceni lelképásztornak, az országosnévű íróknak, nagysikert elért új könyvét, miután a közoktatásügyi miniszteriumban és az Országos Közoktatási Tanács Ifjúsági Irodalmi Bizottságban arra alkalmasnak találták, felvették a népművelési és középiskolai könyvtárakba. A „Csillag-tűzek” a szerzőnél, (Debrecen, Kassa út 12.) kedvezményes árban, éjszinkék díszkötésben, szerző fényképpel, négy pengőért, fűzve 2 pengő 50 fillérért kaphatók.

— **A Kormányzóné Főméltóságú** Asszony akciójára Borzovay Jenő 20 pengő adományt juttatott a főispáni hivatalhoz.

x **Archehíreítésre,** pattanás, mittesszer ellen „AREKLOSZ”-t vegyen. Takács drogériából. Csapó uca 95.

— **A Kossuth-utcai templomban** a nagyhét minden napján d. u. 5 órai kezdettel bűnbánati istentisztelet tartatik csütörtökön úrvacsoraosztással.

— **Honvédségünk részére Lossonczy Istvánné főispánné felhívására** a Népjóléti Hivatal utján a következő adományok érkeztek újabban: Nyilastelepi „Mansz” 1 alsónadrág, 1 törülköző és 1 P. Wilhelms Emilné 1 szetter, 1 nyaksál. „Mansz” Iparos szakosztály: 10 meleg ing, 10 pár zokni. Füstös Dezső, Piac u. 2. sz. 1 szetter, 1 harisnya, 1 lábszárvédő, 2 pár zokni. Pösze Mária DMKE 1 nadrág. További szíves adományok a Népjóléti Hivatalba, Boeskaik tér 1., Népház 6. számú szobába adandók be. **Erőss Lajos** igazgató.

— **Újabb kerékpárlopások.** A kerékpártolvajok egyre jobban működnek Debreczenben. Az elmúlt napon két újabb kerékpárlopás is történt. Kacsányi János bentességű, Erzsébet utca 63. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy a Deák Ferenc utcán egy záratlan udvarból ellopták Juventus kerékpárját. — Juhász Mihály kereskedőtanuló, Wolaffka utca 24. szám alatti lakostól a Hangya Rózsa utca 2. alatti üzlete elől lopták el kerékpárját. A nyomozás folyik.

— **Zsebtolvajlás a piacon.** Lajter Imre gazdálkodó Bethlen utca 53. sz. alatti lakos kiment a Hatvan utca végén lévő burgonyapiacra. Ott téli kabátja belső zsebéből ismeretlen tettes kiemelte patkóalakú pénztárcáját és a benne lévő összesen 58 pengőt ellopta. A tettest keresik.

— **Száz méter drótot loptak a kerítésről.** Kosir Ferencné sz. Biri Zsuzsanna Bellegöl 25. számú tanyáján vakmerő lopás történt. Ismeretlen tettes ollóval 12 méter szövőtt cindrótot vágott le a kerítésről, azonkívül a kerítés tetéjén lévő szárós drótból száz métert vágott le és ellopta. Az asszony megtette a feljelentést a lopás ügyében a csendőrsősnél. Az ügyet a rendőrség is foglalkozik.

— **Megtalálták a fogak odvadosásának baktériumát** német mikrobiológusok. Gins professor, a berlini Robert Koch Institut kutatóorvosa állapította meg, hogy a fogak odvadosásai és fogszűt baktériumok okozzák, tehát a legtöbb fogfájás alapján véve ragályos betegség.

— **Repülőgéppel, aknavetővel, gépfegyverrel harcolt száz ember egy cowboy ellen** a vadnyugati Wyoming államban. Elars Durand a hegycsúcs között elszalotta magát és hiába vadászik rá száz sheriff, nem tudják kézrekeríteni.

— **Vitéz Soltész Guldán Olgát** a Szabolcsvármegyei Bessenyei Kőr beavasztotta tagjai sorába. A Debrecenből Nyiregyházára költözött kiváló költő, vitéz Soltész Olgát szép kitüntetés érte. Rövid nyiregyházi tartózkodása alatt máris felfigyeltek az ottani irodalmi körök értékes költői munkásságára és a Szabolcsvármegyei Bessenyei Kőr beavasztotta tagjai sorába. A Kőr meghívta felolvasó asztalához legutóbbi szakosztályi ülése alkalmával eladónak. A debreceni költő érdemeinek elismerése bizonyára itteni ismerősei és tisztelői körében örömet kelt.

— **Felhívás a Magyarországi Rokkant Egyesület tagjaihoz!** Az előkészítő bizottság közli a tagokkal, hogy április másodikán délelőtt tíz órákor Kossuth uca 43. szám alatt, a hadirokkantak helyiségében értekezletet tart. Erre az eddigi összes jelentkezőket, akik Lovass Kálmánnal jelentkeztek, tisztelettel meghívja. Az értekezleten a miniszteri rendelkezéseket ismertetik.

— **Életével fizetett a vidám névnapért.** Hernye Sándor 20 éves nagyléltai születésű fiatalember, aki Berettyóújfaluban az ármentesítő társulat szolgálatában állott, elhatározta, hogy neve napján mulatozást rendez. Sándor napon be is tért az egyik vendéglőbe s iszogatni kezdett. Egyik íveg a másik után ürült előtte, mikor azonban fizetésre került volna a sor, kiderült, hogy nincs elég pénze. Ezért a vendéglősnek felajánlotta, hogy ott hagyja a kerékpárját zálogban. A kerékpár azonban nem az övé volt, hanem a lakásadó gazdájáé. A tartozás összege pedig olyan nagy volt, hogy nem igen lehetett reménye arra, hogy a kerékpárt rövidesen kiválthatja és visszaadhatja tulajdonosának. Ugyúgy szik Hernye a mámortól még nem egészen tisztá fejlel valami jóvá nem tehető bűnnek látta a kerékpár elzalogosítását s ezért végzetes tette határozta el magát, kiment az ármentesítő társulat Berettyó-parti őrházába s ott felakasztotta magát. Halála előtt a szerencsétlen fiatalember búcsúlevelet írt a kerékpár gazdájának, amelyben tudtul adja, hogy miért válik meg az élettől és kéri, ne haragudják rá tetteért.

— **Szlovák túróért és fáért — német gép és vegyielkek.** A német-szlovák egyezményen kapcsolatosan gazdasági megállapodás is történt. Bécsi és szlovenszkoói lapok jelentése szerint a két állam árúinak kicserélését nagy mértékben teszi lehetővé ez az új meg egyezés. A szlovák gazdasági élet mezőgazdasági termékekért, főleg fáért lipói túróért és tejtermékekért Németországból mezőgazdasági gépeket és vegyielkeket fog kapni. A gazdasági meg egyezésen kívül kulturális megállapodás is jött létre és mindkét államban megszervezik a diákcsere akciót.

— **Elítelt nyilas agitátorok.** Szegedről jelentik: Vajda Mihály jogszigorú levelezőlapokat terjesztett Szentesen anélkül, hogy a terjesztésre engedélyt nyert volna. A levelezőlapokon rácsmögötti nyilaskereszt volt látható a következő felirással: „1938 VIII. hó 24. Kitarítás!” Az ügyesség büntettes feldiesérése miatt emelt vádat Vajda ellen. A törvényszék ötötanácsa megállapította Vajda Mihály bűnösségét és 3 napi fogházra ítélte, az ítélet végrehajtását felfüggesztette. — **Tatár Dezső** 32 éves földműves-napszámost igazgatás büntetével vádolta az ügyesség. Tatár Köröstarcsán tiltott falragaszt függesztett ki lakásának ablakába. A plakátra a következők írtak: „Éljen Szálasi!” A törvényszék büntettes feldiesérése miatt mondotta ki bűnösnek és 8 napi fogházra ítélte, az ítélet végrehajtását felfüggesztette. Az ügyesség súlyosbítás, a vádlott a bűnösség megállapítása miatt jelentett be semmisségi panaszt.

Várhalmy Oszkár honvédkarmestert Pécsre helyezték át

Alig másfél évvel ezelőtt jött hozzánk. Akkor nagy örömmel vártuk, köszöntöttük. Debrecen zenei életében nagy nyereségnek tartottuk.

Ő is nagy ambícióval, szeretettel jött. Sok szép, megható tervet, gondolatot hozott a tarsolyában s a pécsi eredményes és értékes munkájához híven itt is dolgozni, alkotni akart. Nem rajta múltott, hogy nem tudott annyit produkálni, mint amennyit szeretett volna. Pécs városa nagyon érezte a hiányát s most, hogy a pécsi katonakarmestert Kassára helyezték, megmozdult az egész város s visszaesült. Nem szívesen mozdult ki innen, hiszen ide könyvelte már el az életét, de a több oldalról és magasabb helyről is megnyilvánuló szeretet és ragaszkodás elől nem tudott kitérni. Elmegy. Kár. Pécs tudta mit veszített benne, mi majd csak ezután fogjuk megtudni. Sajnáljuk a távozását, mert jellegzetes őszbeborult, egyenes, katonás megjelenése nagyon fog hiányozni. Aki meg a zenei karmesteri felkészültségét látta, vagy közelebbről ismeri, az tudja, hogy milyen keveset árult el ezekből a közönség előtt. — **A zenekari koncertjei,** amiket itt adott, kimagasló zenei eseménye volt Debrecennek. A honvédkarokból annyi finomságot és stílust hozott ki, amit ilyen együttesekben ritkán lehet hallani. A Paraszibecsület vezényletével pedig magas operaházi nivót reprezentált. Az önálló honvédkarok hangversenyét zsűfolt nézőtér taposolta az Arany Bika hangversenytermében.

Hisszük, hogy Debrecenből jó emlékekkel távozik s kívánjuk, hogy a régi, eredményekben olyan gazdag munkatereitől még sok hasznos és értékes művészi sikert érjen el.

F.

x **Dr Lengyel József** fogorvos fegyvergyakorlatról hazaérkezett. Vár n. 2. alatt ismét rendel.

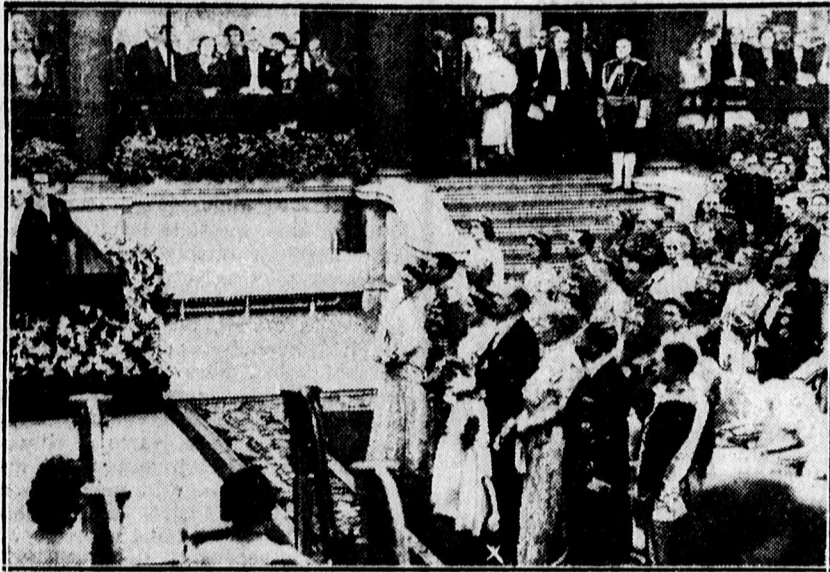
— **Az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam legközelebbi előadása.** — Nagyszűrtörökön nem lesz előadás. A husvét utáni csütörtökön délután hat órákor dr Arany Sándor, gazdasági akadémiai tanár, egyetemi m. tanár tart előadást az alföldi talajtipusokról, igen szép vetített képekkel, a Kereskedő Társulat dísztermében. Beléptédij nincsen.

— **Hacha tárgyalásai Henlein-nel.** Prágai jelentés szerint Hacha elnök tárgyal Henlein-nel, a szudéta német párt elnökével. Cáfoltják azokat a híreket, mintha a német protektorátust megszüntetnék. Aki Prágában ilyen híreket terjeszt, azt súlyosan megbüntetik.

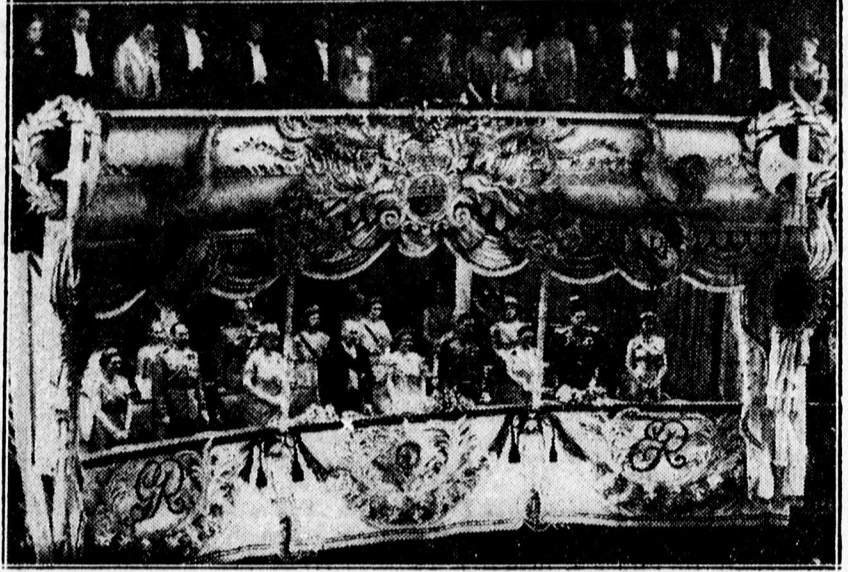
— **150 milligramm rádiumot kapott a pécsi egyetem.** Fabinyi Tihomér, Pécs képviselője támogatta a pécsi egyetem kérelmét, hogy 150 milligramm rádiumot vásárolhassanak. A napokban jött meg a rádium, melynek értéke 40 ezer pengő. Mivel egész Dunántulon csak a pécsi egyetem rendelkezik rádiummal, messze vidékről jönnek Pécsre a betegek gyógyulásért.

— **Ezer cseh katonai nyugdíjas** hagyta el tegnap a pozsonyi pályaudvart különvonaton. Hogy a tömeges elutazás ne okozzon forgalmi akadályt, a szlovák kormány hozzájárult ahhoz, hogy a cseh tisztviselők családtagjai június végéig Szlovenszkoában maradhassanak.

— **Nagy siker mellett folyik a lengyel fegyverkezési kölcsön jegyzése,** mint Varsóból jelentik. Már az első napon magánosok 30 millió zloty összeget jegyeztek. A kölcsönjegyzők közül sokan vannak, akik ékszereket ajánlanak fel a kölcsönjegyzés céljaira.

Ünnepi estély Lebrun elnök tiszteletére Londonban.

Lebrun francia köztársasági elnök a londoni Opera díszelőadásán.

GYK SZ ROVAT

Láng Adolf meghalt 86 éves korában. Az elhunytat özvegye, továbbá gyermekei, Láng Miksa, Láng Miklós, Láng Gyula és Láng Árpád, valamint kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése pénteken délelőtt 10 órakor lesz.

Váradi Pál élt 86 évet. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. A) ravatalozójából református szertartással. Lakás: Kassa út 58. szám. Fehértói vállalata rendezi.

Szontagh Györgyné Nagy Rozália élt 66 évet. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozójából, római katolikus szertartással. Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Bodnár Magda 5 hónapos, gör. kat. temetése pénteken délután félnyolc órakor lesz a köztemetői IV. teremből. Lakás: K. Tóth uca 5. Pustai temetkezési intézet.

Markó György MÁV nyugbérés 81 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután félöt órakor lesz a Köztemető II. A) ravatalozó terméből római katolikus szertartással. — Requiem: a nyilastelepi templomban pénteken reggel 8 órakor. Lakás: Köleséry Sámuel uca 17. Pustai temetkezési intézet.

Borzas Mihályné, Némethy Karolina a váratlanul elhunyt MÁV üzemi al-tiszt neje temetése pénteken délután félöt órakor lesz a Köztemető 2. A) ravatalozó terméből, református szertartással. Lakás: Száraz F. uca 6. szám. — Pustai temetkezési intézet.

— **Zsidó istentiszteletek.** Az istentiszteletek rendje a status-quo-ante ízr. aranyhüvely templomaiban folyó hó 31-től, március 7-ig: pénteken este mindkét templomban negyedhét órakor, szombaton reggel mindkét templomban 7, délelőtt a Deák Ferenc uccában fél 11, délután mindkét templomban félöt, este 6.35 órakor. Hétfő az első benszülőttek böjtje reggel negyedhét órakor. Pészah I. hétfőn este mindkét templomban negyedhét, kedden reggel mindkét templomban 7, délelőtt a Deák Ferenc uccában 10, délután mindkét templomban 4 órakor. — Pészah II. kedden este mindkét templomban 7, szerda reggel mindkét templomban 7, délelőtt a Deák Ferenc uccában 10, délután mindkét templomban 4, este 7.15 órakor. Pénteken reggel negyedhét, este háromnegyedhét. Hítszónoklatok: szombat és kedd délelőtt a Deák Ferenc uccában. — Rabbiság.

Üveglől, porcellánból, fayenceáruból nem szocul már behozatala Magyarország

Budapestről jelenté tudósítónk: Alig egy hónap múlva: április 28-án nyílik meg az idei Budapesti Nemzetközi Vásár, hogy ismétellen bővült kereteiben ország-világ szemé elé tárja az ország egész iparát, azt a rengeteg kincset, amit magyar gyártmányok nevezünk és amelynek gazdag soraiban ezúttal is rengeteg az újítás, az újdonság. Azt mondják a kiállítás rendezői, hogy a sok ipari csoport közül egyike lesz a legmutatósból és egyben legértékesebb csoportoknak ezidén az üveg, porcellán és fayence-áru kiállítása, amely immár mindent felölel, amit elől a hármias rokoniparágótl csak követelhetünk. Nincs ugyanis olyan nálunk használatos, vagy nálunk szükséges fű-

volt üveg, táblaüveg, ólom, csiszolt vagy kristályüveg, üveglárgy és üveg-edény, amit ne tudnánk a megnagyobbodott ország határain belül teljesen megfelelő minőségben gyártani. — Ugyanez a helyzet a porcellánedényekkel, szükségleti cikkeknél és díszműárukban, valamint fayenceárukban is. Persze színpompás és káprázatosan csillogó lesz ez a csoport, hiszen gyáraink egymással versenyezve igyekeznek minél szélesebb és minél mutatósból keretek között a maguk remekét kiállítani.

Mint minden évben, ezidén is tízenegy napig tart a vásár, amelyre április 22-től kezdve feláron utazhatik majd Budapestre a vidéki közönség.

— **Asztalosmester kartársaimat** tisztelettel értesítem, hogy Berényi Gusztáv kartársunk temetése ma délután 3 órakor lesz, a II. sz. ravatalozóból helyezik örök nyugalomra. Kérem kartársaim megjelését. — Bálint Sándor asztalosszakosztályi elnök.

— **Egy beyruthi szappangyárban nagy robbanás történt**, amely több halálos áldozatot követelt. A gyár romjai alól eddig öt halottat és hat súlyos sebesültet emeltek ki. Attól tartanak, hogy a romok alatt további áldozatok vannak.

— **Helyreigazító nyilatkozat.** A DEBRECZEN 1939 március hó 30. napján megjelent 70-ik számban a 10-ik oldalon „Nehéz édesanyának lenni” c. hírlapi közleményben a következők ítéletek: „A bíróság indítványozta, hogy a vádlottat, minthogy lopás bűnjébe látszik fennforogni, azonnal tartóztassák le és kísérjék át az ügyészségre.” Továbbá: „Dr. Flórhidy Tibor ügyészi megbízott: Most az egyszer megkegyelmezzek magának Szabó Ferenc, nem utalom le azonnal a fogházba, de ha a legközelebbi tárgyalásra nem jelenkezik önként, azonnal letartóztatatom.” — „Szabó Ferenc sírva köszönte meg az irgalmas intézkedést és fogadta, hogy ez egyszer még megbűnhődik a tettéért, de a jövőben megfogadja, hogy megjavul”, a valóságnak meg nem felelnek, illetve ezek a kijelentések az 1939 március hó 29-ik napján kitűzött járásbírósi tárgyaláson nem hangzottak el. Dr. Gyöngyössy József kir. bíró. — Dr. Viléz Flórhidy Tibor kir. ügyészi megbízott.

— **Istentiszteletek ideje az orth ízr. templomban.** Péntek d. u. 6, szombat reggel 7.30, d. u. 5 órakor. Szombat kezdete péntek d. u. 5.48, szombat vége este 6.58 órakor.

Aláírták a német-holland gazdasági szerződést

Németország és Hollandia között folyó gazdasági tárgyalások a tegnapi napon véget értek. *A tárgyalás a legbarátságosabb szellemben folyt le és mindkét fél számára a legnagyobb előnyöket biztosítja.* A gazdasági megállapodás április elsején lép életbe és 1940 december 31-ig mard érvényben. Berlinben igen nagy jelentőséget tulajdonítanak a megállapodásnak, sőt ezen túlmenőleg politikai fontossága is van a szerződésnek, mert mint a berlini lapok írják, Németország ismét tanujelét adta, hogy békés szándékai vannak.

— **Milliók használják és kedvelik** immár 40 év óta az egész világon az Aspirin-tablettákat. Gyorsan használatlan, jól tűrhető, ezek az Aspirin-tabletta jellemző tulajdonságai. Megbűlés, lefájás, reuma és fájdaimnak esetén az Aspirin-tabletta mindenkin segít. Ügyeljen azonban a minden tablettán látható Bayer-keresztre, nehogy pótszert kapjon.

— **Békésabáról szerdán este indult el Németországba** a békésmegevel mezőgazdasági munkások 746 főnyi első csoportja.

— **Állást nyert irodai munkások.** A Naményi Gyorsíróiskolában végzetek közül márciusban ismét öten helyezkedtek el. Új tanfolyamra hónap közben is bármikor be lehet iratkozni. — Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulókedvezmény. Tanfolyam után államvizsga, állami állásokra is képesítő bizonyítvány. (Rákóczi uca 17. szám).

— **Boroskanesóval gyilkolta meg szomszédját** Schuch Imre somogy-sámsoni lakos. Határmegegyének megállapítása körül összeveszett szomszédjával, Ozor Vidorral s vita közben boroskanesóval úgy vágta fejbe, hogy az szörnyethalt. Schuch Imrét a kaposvári törvényszék nyolchónapi börtönrre ítélte.

— **Missisipi Alabama és Georgia államban dúló heves viharos** következtében a folyók kiléptek medrűkből Vicesbourgi hidat a víz elragadta, — aminek következtében négy gépkocsi és egy tehergépkocsi lezuhant. Négy ember meghalt, öt eltűnt. A tornádó több házat elpusztított.

— **Berettyóújfaluban gazdakarai kirendeltség lesz.** Berettyóújfaluból jelentik: A biharvármegyei gazdasági egyesület ez évben ünnepli meg százéves fennállását. Az egyesület közgyűlésén dr. Vajay Károly főispán bejelentette, hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Berettyóújfaluban kirendeltséget létesít, hogy ezzel is közvetlenebbé tegye a kapcsolatot a vármegye gazdáival. A közgyűlés a bejelentést örömmel fogadta.

— **Az egészségügyi kormányzat elhatározta, hogy Bihar vármegyében 9 egészségházat állít fel.** Epiteüket tavasszal kezdik meg. A legnagyobb egészségház Berettyóújfaluban épül, a többi pedig Bihar-keresztesen, Csökmön, Geszten, Nagykerekiben, Sárrétudvariban, Zsákán, Berettyószentmártonban és Szentpéterszegen.

— **Halál a lépcsőházban.** Budapest a Lajos uca 115. számú ház lépcsőházában zúzódosokkal telt sebekkel holtan találták Novotny Jakab ötvenhárom éves mészolómestert. A rendőrség megindította a vizsgálatot és csakhamar kiderítették, hogy Novotny az elmúlt éjszaka egy vendéglőben volt jóismerésével együtt, ahol borozgattak. Késő éjjel ment haza, Minden jel arra mutat, hogy Novotny a lépcsőn megtántorodott, legurult és oly szerencsétlenül ütötte meg magát, hogy belehalt.

— **A román kormány az új költségvetésben a magyar felekezeti iskolák segélyzése címén 20 millió leit vett fel.**

METEOR MOZI MŰSORA

Pénteken, szombaton: 5, 7, 9 órakor
12 KISLÁNY MOSOLYOG AZ ÉGRE.
(magyar film). Megelőzi: ELÁTKOZOTT FARM.

— **Husmütetek utáni időszakokban** 2 régóta bevált, tisztán természetes **Ferenc József** keserűvíz kitűnő lnyhajító, amely a belek tartalmát biztosan felhígítja és azt csakhamar fájdalommentesen levezeti. *Kérdezze meg orvosát.*

**ANYAKÖNYVI
HIREK**

SZÜLETÉSEK. Dr. Nagy József ezredorvos, Rákóczi u. 55. leány Judit. Marézi József gyárimunkás, Püspökladány, fiú Imre, Sántha Imre úrbiztos, Nagyrád u. 12. leány Katalin Ilona. Igaz Ignác fűszerkereskedő, Böszörményi út 69. fiú Miklós. Csönka Gábor üzletszerző, Kinizsi u. 23. fiú László. Erdős Sándor kereskedő, Hajdúszoboszló, fiú Sándor. Kiss Ferenc npsz. Csillag u. 6. fiú Béla. Papp István szobafestőmester, Telek u. 33. fiú Mihály. Bötössi István m. kir. őrmester, Végkedvő Mihály u. 28. fiú István. Eles Sándor város kézbesítő, Borz u. 19. fiú Barna. Tóth Sándor közművessegéd, Kinizsi u. 42. fiú Sándor. Szalai János juhász, Elap 35-36. fiú Sándor. Juhos József földm. Görgény u. 25. fiú Gábor. Debről István halászmester, Egyek, fiú Sándor. Frits Sándor Hangya üzletvezető Bököny, leány Katalin.

ELJEGYZÉSEK. Peterman Lajos fodrászmester, Homok u. 74.—Vágó Ilona Bercesnyai u. 16. Hegedűs Sándor eszmadiaségéd, János út 11.—Gere Margit Pacsirta u. 14.

HÁZASSÁGOK. Tóth István fm. npsz.—Gábrí Angéla Bellelegő 234.—Kiss Antal segédmunkás, Bihar u. 6. Simon Mária Szent Anna u. 3. Mandl Pál okl. gyógyszerész Budapest III. Árpád fejedelem uca 44.—Hoffer Ágnes Rákosi Jenő uca 6. Lámfalusi Ferenc cseplőgép tulajdonos, Hortobágy u. 11.—Gonda Sára, Nagyszalonta u. 2. Horváth János fm. npsz.—Steinbach Julianna Nagy Sándor u. 11. Szekeres István fm. npsz.—Imre Julianna, Tancsics Mihály u. 59.

HALÁLOZÁSOK. Szedlár József tanító r. kat. 37 éves Sajóvármény. — Juhász János MAV nyugbörés g. kat. 62 éves Samsoni út 10. Varga József közművessegéd ref. 60 éves. Nyíl uca 124. Vizi Imre eszmadiamester ref. 63 éves Nyíl uca 55. Szabó János eszmadiaségéd, ref. 68 éves Nap u. 13. Csabai Józsefné Nagy Erzsébet r. kat. 25 éves Tiszaffüred. Bodlák János szegényházi ápoló r. kat. 80 éves Kishegyész út 40. Kardos Erzsébet ref. 7 éves, Eprekerti 13. c. Özv. Csengeri Gáborné Nagy Erzsébet ref. 72 éves Budai zsaiás u. 31. Szűcs Mihályné földm. 19 éves, Vásárosnamény. Berényi Gusztáv műasztalos róm. kat. 51 éves. Bagó Katalin ref. 5 éves Hajdúsámson. Borusz Mihályné Némethy Karolina, református 45 éves Szarazi Ferenc u. 6. Özv. Sándor Imréné Fekete Zsófia, ref. 74 éves Dolmányi u. 1. Láng Adolf magánzó izr. 86 éves Rákóczi u. 6. Özv. Siteri Jánosné Sándor Eszter ref. 5 éves Barna u. 11. Szontágh Györgyné Nagy Rozália r. kat. 60 éves, Budai Ezsaiás uca 31. Varga Andrásné Kiss G. Erzsébet ref. 35 éves Karcag. Lisztes József ref. 10 hónapos, Fülöp u. 14. Szoboszlav Jánosné Lukács Sára ref. 75 éves Debrecen.

— **Mansz Evezlős Leánykörének második bázartási tanfolyamának a vizsgálja**, március 31-én, péntek délelőtt 10 órakor lesz Vágóhíd uca 1. szám, III. épület (Régi bába-képezde). Vizsga után kb. 12 órakor a kiállítás megnyitása ugyanott. A kiállítás este 5 óráig díjtalanul megtekinthető. Ugy a vizsgálóra, mint a kiállításra minden érdeklődőt szeretettel hív és vár a Tanfolyam vezetősége.

— **Meghalt Schürff volt osztrák kereskedelmi miniszter.** Bécsből jelentik: Hans Schürff dr. volt osztrák kereskedelemügyi miniszter Bécsben, hatvanöt éves korában váratlanul elhunyt. Közismert nemzeti érzelmű politikus volt és Ausztria csatlakozása után a bécsi Gerngross-áruház üzemi igazgatója lett.

— **Külföldi urak tömegesen keresnek feleséget Magyarországon.** Ezek a külföldiek természetesen főleg idegen országokba kivándorolt s jelenleg külföldön élő magyarok, akik azonban igyekeznek hazulról nőültni. Ennek következtében az utóbbi években erősen fellendült a „boldogság-kivitel”.

— **A városi erdei vasút mozdonyvezetőjét és főútját** a rendőrség a nyomozás befejezte után esütőrtökön átadta az ügyészságnak. A rendőrség megállapítása szerint gondatlanság történt, mert nem figyeltek az útra. A mozdonyvezető Zöld András és a főút Bertalan István tagadják, hogy figyelmenlennek lettek volna. Azt állítják, hogy Boruzsné nem figyelt a vonatra és úgy került a kerekek alá. A vizsgálóbíró rövidesen dönt a két gyanúsított további sorsáról.

— **Felakasztotta magát** a dísnópásztor az ondódi tanyán a Vedres dűlő 8. szám alatt. A dísnópásztor, aki betegségről panaszkodott, azt hitte nem gyógyul meg és elkeseredésében felakasztotta magát egy fára. Az öngyilkos dísnópásztornak, az 53 éves Fülöp Györgynek az eltemetésére a debreceni ügyészség megadta az engedélyt.

MOZI

Tilos utakon

A Vígyszínház mozgó bemutatója.

A francia filmgyártás egyre tökéletesebb művészi produktumokkal lép meg a mozilátogató közönséget. Bármihez nyúljon ez a páratlanul rövid idő alatt édeszökött európai filmgyártás, minden témán rajta hagyja a maga egyéni helyegét. Esetleg lehet azon vitatkozni, hogy fölönnötte már is a francia filmgyártás az amerikaiaknak, az azonban kétségtelen, hogy más, mélyebb, érdekesebb az, amit nyújtanak.

A TILOS UTAKON egyike a legszebb alkotásoknak, amit az utóbbi években vászonon láthattunk. A kényes téma mesteri kezelése, a finom, elnyílt remek ötletekben kulmináló rendezés, a színészek döbbenetesen nagyszerű, életre vált játéka, azok a részletek, amelyekből összeállódik a TILOS UTAKON élménytelentő, a maga nemében egyedülállóan nagyszerű film. A főszerepekben a „Rákóczi-küldetés” is megcsodált Corinne Luchaire és Annie Ducaux káprázatos művésze nyúgözi le a nézőt. A TILOS UTAKON a bemutatón hatalmas sikert aratott. — A kisérő műsor kitűnő.

A hóbertos család

A Hungária mozgó bemutatója.

Tipikus amerikai bohózat, mely egy különöckből álló család mulatságos figuráinak eszelekményeivel alaposan próbára teszi a nézőközönség nevetőizmaát. A HÓBERTOS CSALÁD tele van ügyesen kihasznált helyzetkommummal, a sovány mese ellenére az egymást kergető humoros jelenetek mindvégig ébren tartják a nézők érdeklődését s aki nagyobb igények nélkül ül be a moziba, kellemesen végigszórakozza a bohózatot. A kisérő műsor friss híradója és ismeretterjesztő filmje érdekes.

SPORT

Sporthíradó

A **»Debreceni» sporthírszolgálat** a jelentő:

A **Booskai** esütőrtöki edzésén a DEAC volt az ellenfél, győzött a Booskai 10:1 arányban. Így állt fel a Booskai: Varga — Csokai, Veress — Elek, Sarkadi, DEAC játékos — Markos, Palotás, Sándor, Takács, Kristóf, Takács és Sándor 4-1 gólt lőte, Kristóf és Palotás 1-1 gólt. A DEAC gólját Vajda szerezte. A Booskai jó benyomást keltett, ha így játszik, megfelelően szerepelhet Salgótarjában.

Csapatösszeállítás csak pénteken, vagy később, kérdés, a katonák közül ki tud elmenni. A valószínű csapat: Kertes — Csokai, Janzó, de lehet, hogy Nadas is el tud menni — Elek, Poesai, Belesik — Markos, Palotás, Sándor, Takács, Kristóf. De lehet, hogy változik a csapat.

A **DVSC** a Törekvés ellen szerepel, a valószínű csapat: Mild, Antal I., Antal II. — Papp, Kántor, Nagy II. — Farkas, Szűcs, Gere, Bihari, Nagy, Kézi és Szabó nemigen tud még játszani. Lehet, hogy a csapatársorban lesz változás.

A **keleti amatőrök** minden I. osztályú mérkőzés elmarad vasárnap is.

A **DMTE** ifjúsági összes játékosai ma, pénteken este 7 órakor a szokott helyen jelenjenek meg. — Intéző.

A DEBRECENI KERÜLETI VÍVÓVERSENY EREDMÉNYE

A kisvárdai kerületi vívóversenyen az első és második helyért eldöntetlenül végződött kardesapat versenyt tegnap vívták le a debreceni ref. gimnázium és a kereskedelmi csapatai a ref. gimn. tornatermében. A verseny szép sportot hozott. Kerületi bajnok a ref. gimn. csapata lett. (Tagjai: Tóth, Szenczy, Gacsó, Adorján). Második a kereskedelmi csapata (Kneusel, Némethy, Fűréd, Szabó és Szőlőssy). A harmadik helyet még Kisvárdán a kisvárdai állami gimnázium csapata nyerte. A zsűri Buray Sándor elnökletével általános megalégedésre látta el tisztét.

Országos vásárok

Április 1, szombat: Bares (Somogy m.), Diósvizlő (Baranya m.), Erdőtelek (Heves m.), Kaposmérő (Somogy m.), Nagyszakácsi (Somogy m.), Sárvár (Vas m.), Zalalövő (Zala m.), Győr lövésár, Kiskundorozsma (Csongrád m.), Kiszombor (Csanád m.) Mezőberény (Békés m.) orsz. lövésár.

Április 2, vasárnap: Alpár (Pest m.) orsz. vásár, Adony (Fejér m.), Fülöp-szállás (Pest m.), Erdőtelek (Heves m.), Kecel (Pest m.), Kiskundorozsma (Csongrád m.), Pilis (Pest m.), Tura (állatvásár), Mezőberény (Békés m.), orsz. kirakóvásár, Miskolc 1 napos tenyészállatvásár.

Április 3, hétfő: Forró (Abauj m.), Fehérgyarmat (Szatmár m.), Felsőseged (Somogy m.), Fülöpszállás (Pest m.), Gyón (Pest m.), Gyöngyösmellék (Somogy m.), Hajdúszoboszló (Hajdú m.), Jászkarajenő (Pest m.), Jászladány (Szolnok m.), Kecel (Pest m.), Kétegyháza (Békés m.), Mezőkeresztes (Borsod m.), Miszla (Tolna m.), Moson, Nádudvar (Hajdú m.), Ozora (Tolna m.), Pásztó (Heves m.), Pécs, Putnok (Gömör m.) állatvásár, Püspöknapásd (Baranya m.), Rábahídvég (Vas m.), Rétság (Nógrád m.), Sárbo-gárd (Fejér m.), Sátoraljauhely, Somberék (Baranya m.), Szekszárd, Szikszó (Abauj m.) állatvásár, Szob (Nógrád m.), Szulok (Somogy m.), Tiszatartján (Borsod m.), Tura (Pest m.), Sőtör (Zala m.) pótállatvásár.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE

Készárúüzlet:

Búza tiszavidéki 77 kg 20.50—20.80 78 kg 20.70—21.00, 79 kg 20.90—21.20 80 kilós 21.00—21.30. — Felsőtiszai 77 kg 20.50—20.75 78 kg 20.70—20.90 79 kg 20.90—21.15 80 kg 21.00—21.25 rozs pestvidéki 14.65—14.70, rozs más 14.70—14.90, takarmányarpa elsőrendű 16.75—17.25, középminőségű 16.50—16.70, sörarpa kiváló 19.25—19.75, prima 18.50—19.00, zab elsőrendű 22.20—22.50, középminőségű 22.10—22.25, tengeri 16.20—16.30, korpá 13.80—14.00, 8-as liszt 16.10—16.70 pengő mázsánként.

HATÁRIDŐÜZLET:

Rozs májusra: 14.70, zárlat 14.75—14.77. — Tengeri májusra: 16.77, 16.80, 16.75, zárlat 16.77—16.78. — júliusra 17.02, 16.98, zárlat 17.00—17.02 P.

SERTÉSVÁSAR.

A tegnapi napon megtartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 2392 darab sertést, Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 762 darab volt. Az irányzat élénk. — Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 fillér felül 102—103 fillér, 1. szedett sertés 93—96 fillér, kivételesen 97 fillér, III. 77—84 fillér, I. angol sonkasertés 92—96 fillér, III. 76—90 fillér, márkázott exportzsír 150 fillér kilónként.

HIRDETMEY. — 16137/1939 II.

Debrecen sz. kir. város polgármestere. Értesítem a város jószágtartó közönségét, hogy a lovaknak és sertéseknek a hortobágyi legelőre való kihajtása időpontját április hó elsejében állapítottam meg. A hajtócédula a városbáza I. emelet 10. számú szobájában, folyó évi március hó 29-től kezdve váltható. A hajtócédula kiváltása előtt igazolandó az a körülmény, hogy az igénylők a folyó évre megállapított kúthért a Debreceni Gazdasági Egyesületnél befizették, továbbá, hogy hátralekös legelőbér tartozásuk nincsen. Ez utóbbira vonatkozó igazolványt a városi adóhivatal díjmentesen szolgáltatja ki. Lakók, külvárosi házbirtokosok, valamint vidéki jószágtulajdonosok hajtócédulát csak a legelőbér előzetes befizetése ellenében kaphatnak. Tíz darab számos jószágnál nagyobb mennyiségű jószágra szóló hajtócédula kiadása iránt azonban hozzázm címzeve külön kérvény adandó be. A legelőbér az 1939 évi legeltetési időnyre számos jószágonként 12 pengő Debrecen, 1939 március 28. Polgármester.

BÉRBEADÁSI HIRDETMEY

A város tulajdonát képező Macesifolyó kaszáló elnevezésű Böszörményi út mentén fekvő 94. k. hold 78 n. öl területű, valamint a Pallag Újföld Bellelegő I. sz. Fried-féle 76 k. hold 556 n. öl területű ingatlanok 1939. évi okt. hó 1-től kezdődő 6 évi időtartamra árverésen kerülnek bérbeadásra.

Az árverés 1939. évi április hó 3-án d. e. 9 órakor a városbáza tanástermében lesz megtartva.

Árverelmi szándékozók a kikiáltási ár 15 százalékát az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni tartoznak és az erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek.

Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza főemelet) megtekinthetők s ugyanott nyerhető részletes felvilágosítás is.

Debrecen, 1939 márc. hó 30.

Polgármester.

APRÓHIRDETESEK

1 kg mazsola 1.20
1 kg mogyoróbéj 4.40
1 kg mandula 4.40
1 db citrom —05
a jellegűmőcsamokban
Piac u. 7.
Arany Bika mellett
és a Hungária palota.

Levelezés

János,
ma délután félhárom
órakor a szokott helyen,
minden körülmények között várjal.
85

Alkalmazást nyer férfi

Jócsuládból
fiút tanulónak felveszek,
Werner, Ferenc
József út 70. 91

Fodrászsegéd
jó munkás azonnali be-
lépéssel felvétetik, Pé-
terman, Homok uca
74. szám. 1144

Fodrászsegédet
felveszek, Soltész, Nap
uca 27. 1146

Alkalmazást keres férfi

Rőfősségéd,
fűszerszakmában jártas
napidíjas kiegészítőnek
ajánlközik. Cim a ki-
adóban. 86

Arúkisérő,
pénzbeszedő, vagy pe-
dig ehhez hasonló ál-
lást keres 30 éves nős
egyen. Kétezer pengő
biztosítékkal. Cim a
kiadóban. 73

Alkalmazást nyer nő

Fényképész
segédnőt felveszek. —
Molnár Mária, Svetits-
palota. 76

Ügyes
varrólányokat felvesz
Vigdranovits-szalón,
Szent Anna 10., bérház,
üzlethelyiség. 84

Hölgyfodrász,
segédlány, vagy férfi
felvétetik, Kállay fod-
rász, Rothermere u. 3.
80

Hölgyfodrász-
kisasszony, állandó
munkára felvétetik,
Honvéd uca 2. sz. 66

Ügyes lánye,
azonnal felvétetik, Var-
ga Károly órásnál, Mes-
ter uca 12. 61

Háztartási alkalmazott

Mindenes
bejárónő, hosszú bizo-
nyítvánnyal felvétetik.
Feltekinzni mai nap —
Wesselényi uca 2. sz.,
dr Sallayné. 95

Bejárónő
hosszú bizonyítvánnyal
egész napi munkára fel-
vétetik, Wesselényi u.
3. szám. 30

Bejárónőt
délelőtti pár órai el-
foglaltságra, koszt nél-
kül felveszek, Kelen,
Hajó uca 2. 93

Egy megbízható
feltétlen tisztá min-
denes főzőnő, egy idős
házaspárhoz felvétetik,
Vass zsákúzet, Piac
uca 6. sz. 88

Alkalmazást keres nő

Megbízható
fiatal nő jobb üzletbe
kiszolgálónak, vagy tu-
lulónak ajánlközik. 69

Bejárónő
felvétetik, Rákóczi u.
12. szám, étekezde. 87

Bejáró
kislányt, délelőtti fo-
gadok. Ugyanitt búto-
rozott szoba kiadó. —
Piac uca 73. 83

Takarítónő
reggeli órákra felvéte-
tik, Hatvan uca 6. sz.,
II. em. 7 ajtó. 63

Dolgos
bejáró konyhalányt
felveszek, kifőzésbe. —
Fűvészkert uca 6. sz.
1145

Bejárónő
bizonyítvánnyal reggeli
órákra felvétetik, Ro-
thermere uca 57. sz.,
Mándiné. 75

Főzéshez
értő mindenest keresek,
hosszú bizonyít-
vánnyal, két személy-
hez. Parkett nincs. —
Stark, Csokonai uca 5.
71

Mindenes
főzőnőt, hosszú bizo-
nyítványokkal felve-
szek. Cim a kiadóhiva-
talban. 67

Ajánlat

Illatszertáramat
Csapó uca 58. alatt,
(régii illatszertár helyi-
ségben megnyitottam.
Ádám Antal. 758 4. 21.

Zománcozott
és olcsóbb lakatos asz-
tali tűzhelyek legolesób
ban, Csapó uca 87. sz.
tűzhelyüzem. Haszná-
lat becserelek. 424 5. 15.

Varrógépek,
kerékpárok vétele, el-
adása, kölesönzése. 1.
Singer 103. gyors gép.
1. Pfaff szabógép eladó
Eisenberger, Csapó u.
101. szám. 1647 4. 3.

Némethy-cipő
tartós, elegáns, javítá-
sok szakszerűen, olcsón
készülnek, Simonffy u.
1. C. 964 4. 28.

Ingvén
elhordható jó fekete
föld és törmelék fel-
töltésre alkalmas. —
Tanító u. 18. számú
ház udvaráról 547 vv

Kalap-
ujdonságok megérkez-
tek. Alakítás modell
után 1 pengő. Arany
kalapszalón, Sas uca
4. szám. 162 4. 11

Festés,
cipőt, retikült, bőrká-
bátot villanygéppel fes-
tem. — Nagy Károly,
Batthyány uca 10.
1667 4. 3.

Női kabátot
Vágótól.
Férfi raglánt
Vágótól,
Csapó uca 10. szám.

Megvárhatja,
míg okmányairól foto-
kópiát készít Berzéki,
Piac uca 38.
1728 4. 10.

Poloskairtást
ciángázzal, lakások át-
vizsgálását felelőség-
gel vállalja, Kiss ciano-
zó vállalat, Kigyó uca
5. szám. 1476 5. 31

Cipőt,
Ökrös sajátkészít-
ményű raktárból sze-
rezheti be legolesóbban
Sas uca 1. 244 4. 9.

Cianoztasson
bizalomal a „Csala“
cianozó vállalattal.
Rákóczi uca 9. sz.,
telefon: 14—27. sz.
1038. 5. 29.

Cserépkályha,
jó állapotban, 25 pen-
gőért eladó. Samot-
liszt nagy tételben is
kapható. Hatvan uca 4
uccai pince. 96

Kereslet

Minden
ingóságot veszek, el-
adok. Ugyanott háló,
írásztal, konyhaberem-
dezés, összecsukós vas-
ágy eladó. Csapó uca
49. szám. 107 4. 11

Keresek
megvételre circa 5—6
hold körüli szőlős-gyü-
mölcsöst, lakás, mellék
épületekkel, pincével,
felszereléssel együtt,
Hajdúvármegye terü-
letén. Leveleket „Kész-
pénz“ jeligen a kiadó-
hivatal továbbít. 51

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hun-
gária panzióban **szobák**
napokra és hónapszám-
ra, Ferenc József út 59
szám, telefon: 23-39.
800vv

Jó házikusztot
keresek elcsjéjétől, eset-
leg bútorozott szobá-
val a központban. Árján-
lattal" jeligére a kiadó-
ba. 1128

Mosott rongyot

vesz
lapunk nyomdája

Bútor

Tüzelő anyagok

Itt az olesó fa,
szárlított tölgy, aprítva,
hazaszállítva 4.40, akác
4.20, tuskó 3 pengő. —
Akáckaró olesón kap-
ható, Kovács fakeres-
kedő. Szent Anna uca
36. szám. 341 4. 9.

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Kiadó
városi üzlethelyiségek.
A Simonffy uca 2. sz.
bérházban egy rend-
beli üzlethelyiség, má-
jus hó elsejétől kiadó.
A Szent Anna uca 10-
12. számú bérházban
egy rendbeli üzlethelyi-
ség május hó 1-ére ki-
adó. Értekezni lehet:
városbáza, I. em. 37.
számú helyiségben a hi-
vatalos órák alatt. 41-a

Kiadó lakás egyszobás

Szép
kerti lakás, sertés, ba-
romfűtartással, április
elsejére kiadó. Bőször-
ményi út 9.

Poroszlav út
57—59 alatt egy szoba,
konyha, április 15-ére
kiadó. 61

Egy szoba
előszoba, konyha, für-
dőszoba, WC-vel, szép
tisztá lakás, május hó
elsejére, Hatvan uca
24. sz. Megtekinthető
délután 3 óra után (2).
71

Kiadó lakás kétszobás

Uccai
két szoba, konyha, s
spájz, baromfiudvaros
kerttel kiadó. Herczeg
uca 10. 94

Kiadó lakás háromszobás

Kiadó városi
háromszobás lakás
A Ferenc József út 26/
28. számú bérházban
egy rendbeli háromso-
bás lakás, folyó évi má-
jus hó elsejétől kiadó.
Értekezni lehet: váro-
sbáza I. em. 37. számú
helyiségben, a hivata-
los órák alatt. 41-c

KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAK!
AROMÁS, ZAMATOS
KAVÉI!
KIRÁLY ÜZLETÉBEN
A YEVO ELŐTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Háromszobás,
uccai lakás kiadó. Pé-
terfia uca 39 827

Kiadó
háromszobás lakás
A Szent Anna uca 10-
12. számú városi bér-
házban egy pendbeli
háromszobás lakás má-
jus hó elsejétől kiadó.
Értekezni lehet: váro-
sbáza I. em. 37. számú
helyiségben, a hivata-
los órák alatt. 41-b

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
összkomfortos lakás,
autogeisin fürdőszobá-
val, parkirozott udvar-
ban, májusra kiadó.
Értekezni: 11-től 2
óráig. Maróthy György
uca 22. 974

Kiadó
május elsejére kétrend-
beli elsőemeleti négy-
szobás lakás, Csapó u.
24. szám. Értekezni le-
het: Horváth felügyelő
nél, Helyiavasút igaz-
gatósága. 1607 vv.

Kiadó
négyyszobás lakás.
A Szent Anna uca 29.
számú házban egy rend-
beli négyyszobás lakás,
külön kerttel, május hó
elsejétől kiadó. Érte-
kezni lehet: városbáza
I. em. 37. számú helyi-
ségben a hivatalos órák
alatt. 41-e

Négyszobás,
komfortos lakás azon-
nal is olesón kiadó,
Hunyadi uca 17. 65

Lakást keres

Központban
egyszerű bútorozott so-
bát keresek elsejére, s
esetleg ellátással. „Ar-
ajánlattal“ jeligére a
kiadóba. 1127

Vegyes

Eladó virágok:
pálma, phylodendron,
aspidisztra, Simonyi út
3. szám. 32 4. 10.

Butorozott szoba

Különbejárátú
két uccai bútorozott
egymásbanylló szoba,
előszobával, fürdőso-
bával, április elsejére
kiadó, esetleg külön-
külön is. Széchenyi u.
12. szám. 971

Kiadó
szépen bútorozott so-
ba, folyóvizes mosdó
beépítve, Magoss Gy-tér
24. szám. 92

Uccai
csinosan bútorozott
szoba kiadó, József kir,
herceg uca 36. 90

550 cem-es
oldalkoecsis Puch motor
kerékpár, kifogástalan
állapotban, alkalmi ár-
ban eladó. Szoboszlav,
Széchenyi uca 24. 572

Kiadó
uccai bútorozott szoba,
különbejárattal, azon-
nalra is. Nyomatató u.
16. szám. 89

Bútorozott
uccai szoba, központi-
ban kiadó. Hüvelyes u.
6. szám. 81

Bútorozott
szép nagy és kis szoba
azonnalra kiadó, Hu-
szár uca 13. 77

Ingóság eladás

Nagy fűrgép,
satuk, lakatosszerszá-
mok eladók, József kir,
herceg uca 7. 8

Perzsaszőnyeg-
szővőráma eladó. Hon-
védelemetó uca 6
752 vv.

Gazdasági eszközök

Lószerszám,
szekerek, priesenyereg,
19 soros hengeres vető
gép, ekék, alkalmi áron
eladók. Pesti uca 3.
34

Eladó házhely

Termő
gyümölcsös 300 négy
szögöles, villatettek el-
adók. Sestina uca 4.
kisállomás mellett.
598 4. 18.

Villatettek
egy 404, s egy 327 négy
szögöles, a Lajos-király
térén, közművekkel, át-
helyezés miatt sürgő-
sen eladó Értekezni le-
het: Lajos király-tér 7
szám alatt. 107 vv

Eladó ház

Villa.
háromszobás, ösz-
komfortos, parkiro-
zott, gyümölcsös
és szőlővel beültetett
448 négyszögöles tel-
ken, villanegvedben,
áthelyezés miatt sür-
gősen eladó. Értekez-
ni: Lajos király tér
7. szám alatt. 107 vv

Eladó állatok

Méhesaladók,
kaptárok, mézpergető,
rádió, jó hangú hegedű,
rádió, eladó. Cim a ki-
adóban. 60

Szerkesztő (jelölés):
PÁLFY JÓZSEF
Kiadó és nyomja
BSZÁNTULI KÖNYV- és LAKKIADO
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadósóvi jelölés:
NY. SZ. GETHY GYULA
Igazgató.